

Referat af bestyrelsesmøde den 22. juni 2016 i Forsyning Helsingør Vand A/S og Forsyning Helsingør Spildevand A/S

Dato: 22. juni 2016

Tidspunkt: 16.30 – 18.00

Sted: Helsingør Renseanlæg, Færgevej 5, 3000 Helsingør

I mødet deltager: Formand Per Tærsebøl
Næstformand Gitte Kondrup
Bestyrelsesmedlem Ib Kirkegaard
Bestyrelsesmedlem Peter Poulsen
Bestyrelsesmedlem Jens Erik Jacobsen
Bestyrelsesmedlem Jan Dam Christensen
Bestyrelsesmedlem Dennis J. Knudsen
Bestyrelsesmedlem Christian H. Hansen
Bestyrelsesmedlem Steffen Agger
Bestyrelsesmedlem Bjørn Andersen
Adm. direktør Jacob Brønnum
Direktionssekretær Helle Andersen
Vandchef Morten Timmermann
Claus Bo Frederiksen deltager under punkt 4.
Søren Robert deltager under punkt 4.

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Formanden orienterer
3. Direktionen orienterer

Punkter til beslutning:

- ~~4. Arkitektkonkurrence Snekkersten Vandværk – Vand A/S – Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~5. Licitationsresultat Hellebæk Vandværk – Vand A/S – Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~6. Anlægsplan – Vand A/S og Spildevand A/S – Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~7. Sct. Georgsvej – Spildevand A/S – Tavshedspligt ikke fraveget~~

Punkter til orientering

Drifts- og Myndighedsforhold

8. Investeringsplan for Helsingør Bykerne
9. Ny strategi for Danva – Vand A/S og Spildevand A/S
10. Prisloft 2017 – Vand A/S og Spildevand A/S

Regulering, rammevilkår & økonomi

11. LIS, april 2016 – Vand A/S og Spildevand A/S

Styringsmæssige relationer

12. Beslutning om fravigelse af tavshedspligten
13. Kommunikation
14. Mødeplan 2016

15. Eventuelt

Bilagsliste:

- ~~Bilag 4.1 NYT SNEKKERSTEN VANDVÆRK, Udbud af arkitektydelsen, Dommerbetænkning Nyt Snekkersten Vandværk Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~Bilag 5.1 Revideret anlægsbeskrivelse Hellebæk Vandværk Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~Bilag 6.1 Anlægsopfølgning pr. 30. april 2016 Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~Bilag 7.1 Drøftelse af lokalplaner og nedsivning af regnvand Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~Bilag 7.2 Anmodning om ekspropriation til fordel for kloak Tavshedspligt ikke fraveget~~
- ~~Bilag 7.2 Beslutnings sag ekspropriation til spildevandsanlæg Tavshedspligt ikke fraveget~~
- Bilag 8.1 Investeringsplan Helsingør Bykerne
- Bilag 9.1 Danva strategi 2016-2020 Rent vand til Danmark og verden
- Bilag 11.1 LIS, april 2016

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt

2. Formanden orienterer

Formanden orienterer mundtligt om sager og forhold relateret til varetagelsen af bestyrelsesarbejdet for selskabet.

Intet at berette.

3. Direktionen orienterer

Direktionen orienterer mundtligt om sager og forhold relateret til den daglige ledelse af selskabet.

Intet at berette.

Punkter til beslutning

4. ~~Arkitektkonkurrence Snekkersten Vandværk~~

Tavshedspligt ikke fraveget på grund af forretningsmæssige forhold

5. ~~Licitationsresultat Hellebæk Vandværk~~

Tavshedspligt ikke fraveget på grund af forretningsmæssige forhold

6. Anlægsplan

Tavshedspligt ikke fraveget på grund af forretningsmæssige forhold

7. ~~Sct. Georgsvej~~

Tavshedspligt ikke fraveget på grund af kundemæssige forhold

*Punkter til orientering
Drifts- og Myndighedsforhold*

8. Investeringsplan for Helsingør Bykerne

Bilag 8.1 Investeringsplan Helsingør Bykerne

Direktionen orienterer om Helsingør Kommunes arbejde og planer i området, herunder konsekvenser for selskabet.

Morten Timmermann orienterede om Helsingør Kommunes investeringsplan. Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

9. Ny strategi for Danva

Bilag 9.1 Danva strategi 2016-2020 Rent vand til Danmark og verden

Ved DANVAs årsmøde den 26. og 27. maj blev DANVA's nye "Rent vand til Danmark og verden" strategi præsenteret.

Ifølge præsentationen har DANVA ønsket en strategi med klar vision, en forstærket mission og nye enkle strategiske mål med klare indsatsområder og projekter. Strategien skal desuden inkludere de uforudsete og naturlige forandringer, samfundet udsættes for, så alle aktiviteter kan justeres og inkluderes i strategiens indsatsområder.

DANVAs vision:

Danmark er landet med verdens bedste forsyning af rent drikkevand, håndtering af spildevand og forebyggelse af oversvømmelser gennem klimatilpasning. Rent vand til Danmark og verden.

DANVAs strategiske mål 2020:

- Vands betydning for Danmarks velfærd og sektorens bidrag er kendt af alle beslutningstagere
- DANVA er centrum for debat, videndeling, innovation og politikudvikling for medlemmer og andre aktører i vandsektoren, skabt via DANVA aktiviteter.
- DANVA er kendt og anderkendt både nationalt og internationalt af centrale beslutningstagere.
- DANVA leder implementeringen af sektorens Vandvision 2025.

DANVAs mission – forene, forstærke, fortælle:

DANVA skal for alle medlemmer og samarbejdspartnere

- Forene alle, der her dag leverer rent drikkevand, håndterer spildevand og forebygger oversvømmelser gennem klimatilpasning med både traditionelle og innovative metoder.
- Forstærke alle, der udvikler og implementerer nye vandløsninger til Danmark og verden.
- Fortælle alle, om værdien og effekten af danske vandløsninger, der skaber bedre livsvilkår og vækst i Danmark.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

10. Prisloft 2017

Direktionen orienterer om selskabets høringssvar til Forsyningssekretariatet og de foreløbige rammer for prisloft 2017.

Morten Timmerman orienterede om prisloft 2017. Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Regulering, rammevilkår & økonomi

11. LIS pr. 30. april 2016

Bilag 11.1 LIS, april 2016

Der foreligger ledelsesrapportering (LIS) for april måned 2016, som direktionen vil gennemgå på mødet.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Styringsmæssige relationer

12. Beslutning om fravigelse af tavshedspligten

Bestyrelsen skal beslutte på hvilke dagsordenpunkter tavshedspligten skal fraviges.

Formand og direktion indstiller, at

- Tavshedspligten fraviges for alle punkter undtaget 4,5, 6 og 7.

Bestyrelsen tiltrådte indstillingen.

13. Kommunikation

Formand og direktion vil fremlægge forslag til kommunikation, som anbefales offentliggjort på baggrund af bestyrelsesmødet.

Der er ingen forslag til kommunikation.

14. Mødeplan 2016

Forslag til mødeplan for Forsyning Helsingør Vand A/S og Forsyning Helsingør Spildevand A/S

Fredag den 26. august kl. 12.00 –14.30

Torsdag den 17. november kl. 13.00 -14.30

Onsdag den 14. december kl. 16.30 – 18.00

15. Eventuelt

Der blev spurgt til de fjernaflæste målere herunder anvendelse af Hjørring Rørteknik, som Kamstrup har engageret som underleverandør i fjernaflæsningsprojektet.

Morten Timmermann orienterede om, at der har været spildevandsudslip i Espergærde. Forsyning Helsingør i samarbejde med Helsingør Kommune informeret de berørte borgere og pressen.

DANVA strategi 2016-2020

Rent vand til Danmark og verden

Indholdsfortegnelse

Forord	4	Indsatsområder	18
Indledning	6	Teknologier	18
DANVA formål	8	Ydelser	19
Dansk vand, det bedste i verden	10	Markeder	20
Vandsektorens udfordringer	12	Selskaber	21
Globale tendenser	12	Medlemsarbejdet	22
Vandsektoren i EU	12	Ledelsesstruktur	22
Tendenser i Danmark	13	Bestyrelsen	22
Rammerne for vandselskabernes arbejde	13	Sekretariatet	24
Vision og strategiske mål	15	Organisering af medlemsarbejdet	24
DANVAs vision	15	Handlingsplaner	29
DANVA 2020 mål	15	Fra vision og strategiske mål til indsatsområder og projekter	29
DANVAs mission		Rapportering og tidsterminer	29
– forene, forstærke, fortælle	16		

Forord

Vi er glade for at kunne præsentere dig for DANVAs strategi 2016-2020. Strategien er beskrivelsen af de mål, DANVA vil nå for sine medlemmer og konkrete aktiviteter for vejen, DANVA vil gå sammen med medlemmer, myndigheder og vigtige samarbejdspartnere. DANVA vil som forening for landets vandselskaber styrke teknologjudvikling samt administration og drift af sektorens fælles mål for stadig bedre leverancer af

- Drikkevand
- Spildevand
- Klimaløsninger

Strategien giver foreningen DANVA en fælles agenda i samarbejdet med verden omkring os. En verden, der konstant er i forandring, og hvor vi hele tiden lærer nyt om, hvad der virker – og hvad der ikke gør.

DANVA centrum for alle medlemmer og samarbejdspartnere

DANVA skal forene, forstærke og fortælle om en dansk vandsektor, der er et centrum og basis for udviklingen af det danske samfund i forhold til borgernes liv og sundhed samt erhvervslivets muligheder for bæredygtig vækst med rent vand og effektiv spildevandshåndtering. DANVA er den centrale forening, der overfor myndigheder, erhvervsliv, viden-institutioner og politikere kan

skabe konstante forbedringer via foreningens stærke mandat fra medlemmerne.

DANVA skal med denne strategi fortsat være tydelig i den offentlige debat og påvirke til bedre rammebetingelser for hele vandsektoren og medlemmer i alle størrelser.

Vand er forudsætningen for liv

Vand giver liv, ikke bare for mennesker, men for alt fra arternes og naturens overlevelse til samfunds succeser og evne til at udvikle mere velfærd til flere. Rent vand og effektiv rensning af spildevand vil være et stadig stigende behov, som danske vandløsninger vil kunne være en del af de kommende år, hvor befolkningstilvækst, urbanisering, stigende fødevarer- og industriproduktion har en fælles udfordring; nemlig adgang til vand. DANVA vil forstærke alle danske vandselskaber. Vandselskaber der allerede i dag er blandt de bedste i verden til at sikre miljø, rent drikkevand, minimum af spild og forsyningssikkerhed inden for vand- og klimaløsninger. Sammen med leverandører og rådgivere skaber vi fyrtårnsprojekter, der sætter nye standarder og vækker interesse i hele verden. Med FN's nye bæredygtigheds mål er vand forudsætningen for næsten alle mål og den vigtigste faktor for udviklingen af en nødvendig udvikling af samfund i både u- og i-lande i hele vores verden.

4000 nye arbejdspladser og dobbelt eksportbidrag i 2025

Danske vandselskaber agerer lokalt og tænker globalt. Vandbranchen med DANVA i front har igangsat Vandvision 2025. Aldrig før har samarbejdspartnerne i branchen været mere enige om det fælles mål at skabe teknologispring i vandsektoren. Som vandselskabernes brancheorganisation skal DANVA arbejde for, at vi med teknologispring sikrer danske forbrugere den bedst tilgængelige teknologi og samtidig lavets mulige priser. Med udviklingen af nye teknologier kan vi skabe en effektiv sektor, der arbejder smartere, og vi kan skabe en attraktiv sektor i udvikling, der tiltrækker nye medarbejdere. Ved at skabe verdens bedste løsninger til gavn for danskerne kan vi være med til at tiltrække international interesse, sikre Danmark en førerposition med vandløsninger, bidrage til skabelsen af 4000 nye arbejdspladser og fordoble eksporten af vandteknologi i 2025.

DANVAs strategi 2016-2020

Denne strategi bygger på den nuværende strategi 2012-2016. DANVA har fastholdt strukturen med en klar vision, en forstærket mission og nye enkle strategiske mål med klare indsatsområder og projekter. Ingen strategier og planer kan foldes ud uden opbakning fra medlemmerne, samarbejdspartnere og

medarbejdere. Alle parter er derfor blevet inddraget for at samle input og opbakning til denne plan.

DANVA strategi 2016-2020 kan inkludere de uforudsete og naturlige forandringer, samfundet udsættes for, så alle aktiviteter kan justeres og inkluderes i strategiens indsatsområder.

Kort sagt, der vil blive behov for løbende at justere strategiens mål og indsats, og dette sker i årlige handlingsplaner, som bestyrelsen godkender. Bestyrelsen giver således ikke slip på det strategiske arbejde med vedtagelsen af denne strategi ved generalforsamlingen 2016, men vil løbende præge udviklingen og præciseringer i DANVAs arbejde med eksekvering af strategien. DANVA udarbejder strategier, der er gældende to år forskudt for valgperioderne. Denne strategis levetid vil derfor gå ind i den næste bestyrelses valgperiode. Vi mener, at vi med denne model skaber kontinuitet i foreningen, og at vi giver den kommende bestyrelse et godt grundlag for at tilpasse foreningen til fremtidens udfordringer i vandsektoren.

På vegne af bestyrelsen.

Lars Therkildsen
Formand for bestyrelsen

Ango Winther
Næstformand for bestyrelsen

Indledning

DANVA repræsenterer en stærk og selvstændig sektor i Danmark

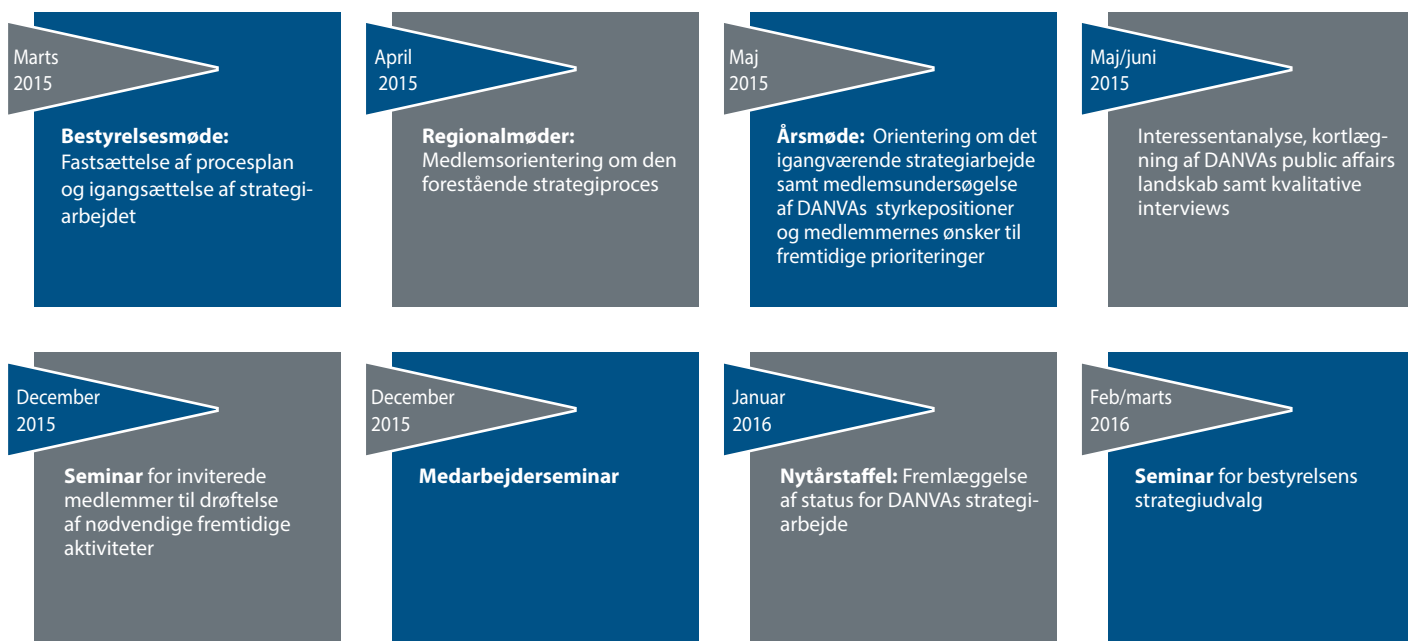
Vandsektorloven fra juni 2009 blev startskuddet til en omstrukturering af vandsektoren og dermed også DANVA som brancheforening for de danske vandselskaber. De danske vandselskaber har med branchens mange leverandører gennem de seneste 6 år udviklet en ny selvstændig sektor, der på professionel vis forestår forsyning af drikkevand, håndtering og rensning af spildevand samt gennem klimaløsninger forebygger skader fra vand til glæde og gavn for alle danskere. Sektoren har endvidere i samarbejde mellem offentlige og private virksomheder besluttet at videreudvikle Danmarks position på verdensmarkedet i forhold til udvikling og eksport af dansk vandteknologi.

Ny strategi efter 4 års markante resultater

DANVAs strategiplan for 2012-2016 havde fokus på udvikling og værdiskabelse for medlemsvirksomhederne.

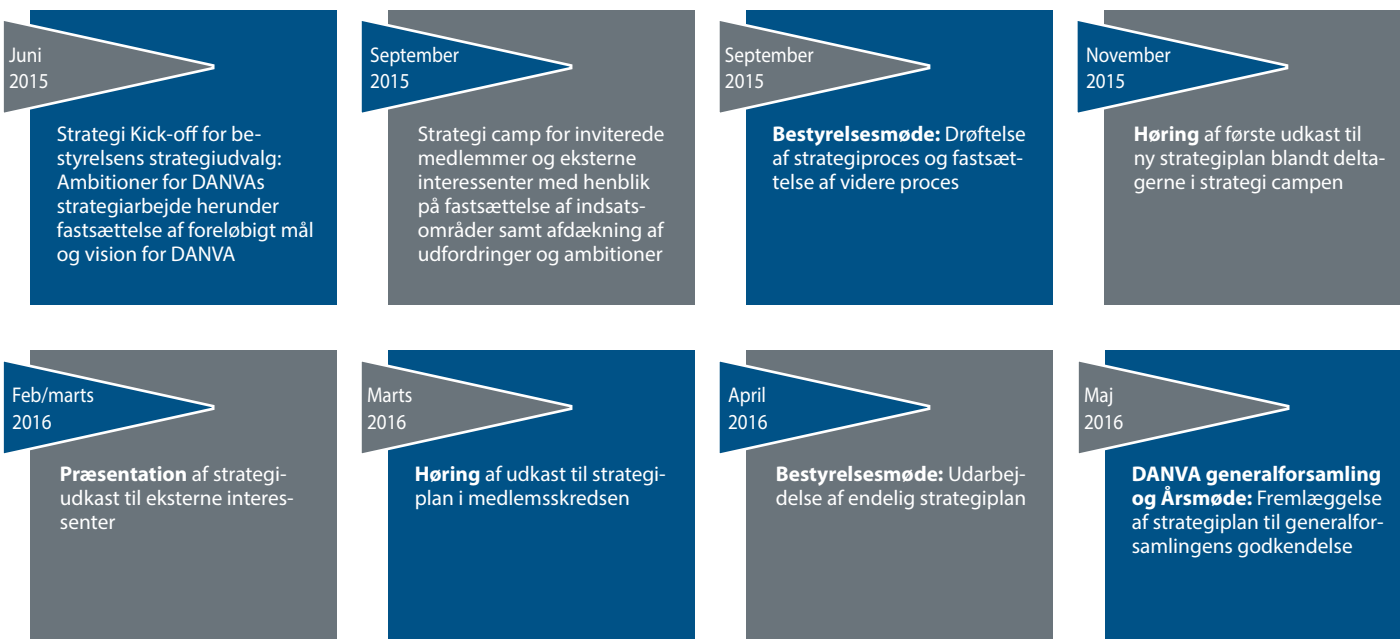
Der er opbygget et omfattende netværk med eksterne samarbejdspartnere på både virksomheds- og organisationsniveau, ligesom DANVA har positioneret sig markant på den internationale scene. DANVA har opnået store resultater og synlighed for sine medlemmer gennem sin styrkede indsats i den europæiske paraplyorganisation EurEau og den globalt dækkende organisation IWA. DANVA støtter også den danske repræsentation i bestyrelsesarbejdet i World Water Council. Mange medlemsvirksomheder har samtidig bidraget til samfundsudviklingen lokalt og globalt gennem deltagelse i lokal og global erhvervsudvikling, eksportunderstøttende aktiviteter og samarbejde med erhvervslivet i øvrigt. DANVAs vedtægter er blevet revideret, kontingentstrukturen er ændret, beslutningsprocesserne er blevet omgagt, og organiseringen af medlemsarbejdet er blevet moderniseret og tilpasset nutidens behov for hurtige analyser og beslutninger. Det betyder, at DANVA ikke længere har stående udvalg men dynamiske netværk,

Strategiproces

ad hoc projektgrupper og task forces til analyse og udarbejdelse af anbefalinger og holdninger. Disse mange omlægninger har skabt en mere åben, dynamisk og attraktiv forening med en meget høj organisationsgrad. DANVA har gennem dette stærke mandat på vegne af og sammen med sine medlemsvirksomheder kunnet bidrage til og været tydelige i debatten i det offentlige rum, når det har handlet om emner, der har betydning for vandsektoren og de danske vandselskaber. Det har betydet, at DANVA som en selvfølge nu bliver spurgt og inviteret, når det drejer sig om emner, der er relevante for vores medlemsvirksomheder. DANVAs bestyrelse besluttede i foråret 2015, at arbejdet – processen – frem mod DANVAs nye strategi mod 2020 skulle være åben, så alle medlemmer fik mulighed for at ytre sig. Det er der holdt fast i og nedenfor er der et overblik over mange af de aktiviteter strategiprocesen har omfattet. DANVAs strategiplan 2020 har til formål at sikre, at DANVA kan bevare sin position, hvorved vi fortsat kan

bidrage til udvikling og værdiskabelse blandt medlemsvirksomhederne. Strategiplanen skal endvidere understøtte de danske vandselskaber i at levere effektive ydelser, høj forsyningssikkerhed og god service til sine kunder, ligesom DANVA vil tage lederskab for implementering af Vandvision 2025, der har til hensigt at skabe en positiv samfundsudvikling gennem samarbejde med erhvervslivet, en forøgelse af eksporten af dansk vandteknologi og skabelse af nye jobs i sektoren. DANVAs bestyrelse vil med strategien for DANVA i den kommende strategiperiode 2016-2020 sikre, at DANVA er lige så central for vandsektoren som i de seneste år, samt at DANVA også fremover vil være vandsektorens vigtigste talerør overfor beslutningstagere og andre interessenter. DANVA har i forbindelse med strategiarbejdet samarbejdet med konsulenthuset Bindslev Next step og i forbindelse med interessentanalyse og kortlægning af PA – landskabet med kommunikationsbureauet BySerup.

DANVA formål

DANVAs formål er defineret i vedtægterne i § 4:

Foreningen varetager medlemmernes og den danske vandsektors interesser med henblik på at fremme en stabil, effektiv og etisk forsvarlig vand- og kloakforsyning på et højt kvalitetsniveau, og hvor forsyningen er baseret på et bæredygtigt miljø og hensyn til klimaforandringer.

Foreningen virker for sit formål gennem:

- En **aktiv varetagelse af medlemmernes interesser** både politisk og i forhold til nationale og internationale myndigheder samt andre aktører med betydning for vandsektoren.
- Ved at **generere og forestå services**, der direkte eller indirekte understøtter medlemmernes hovedaktiviteter og dertil hørende aktiviteter som f.eks. klimaaktiviteter.
- Ved **initiering og fremme af vidensformidling, udvikling og samarbejde** i den danske vandsektor.

Dansk vand, det bedste i verden

Fortællingen om en markant langvarig succes skabt af alle DANVAs medlemmer

Vand er det vigtigste for alt liv

Vand er forudsætningen for liv, ikke bare for mennesker, men også for arternes og naturens overlevelse, samfundenes succes og verdens fremtid. Overalt på kloden er vand en helt central del af fortællingen om enhver civilisation, nation, region, by, familie eller andet fællesskab. Men vand er paradoksalt nok først en historie - og på dagsordenen - når det mangler, er forurenet, skaber oversvømmelser, eller er dårligt rensset eller leveret. Danske Vandselskaber bliver som medlem af **DANVA** en del af løsninger for rent drikkevand, sikker rensning af spildevand og stærke klimaløsninger i Danmark og resten af verden.

DANVAs medlemmer er historien om en succes.

- **Folkesundhed** - gennem rent vand og håndtering af spildevand
- **Rent miljø** - gennem rensning af spildevand og tilpasning til klimaforandringer
- **Vækst i virksomheder** - det handler om fornuftig økonomi og socialt ansvar,

DANVA giver sine medlemmer hurtigere adgang til succes ved at styrke

- **Innovation og udvikling** - via ny teknologi og eksportmuligheder,
- **Rådgivning** - omfattende juridisk og teknisk hjælp
- **Bedre politik og interessevaretagelse** - nationalt og internationalt.

Vand fylder (endnu) ikke meget herhjemme. Det er, fordi dansk vand er en succes: Det flyder fint fra hannerne, er rent, og er fremragende forvaltet. Spildevandet bliver rensset og belaster ikke længere vores vandmiljø i væsentlig grad. Danske vandselskaber har og tiltrækker verdensklasse eksperter og teknikere. Danmark er et vandland.

I det 21. århundrede er det godt - men ikke godt nok. Om et øjeblik vil alverdens ledere skulle løse følgende vandudfordringer:

- 750 mio. mennesker har ikke adgang til drikkevand.
- 2,4 mia. mennesker har ikke adgang til sanitet.
- Landbruget får behov for 20 pct. mere vand i 2050 for at brødføde en hastigt voksende befolkning. Industriens vandforbrug vil være vokset med 50 pct på 50 år.
- Lige nu er 20 pct af verdens grundvand i fare for at forsvinde pga. overpumpning.
- Klimaforandringer med storme og oversvømmelser truer vandkvaliteten og forsyningen.

Vand er – kort sagt – blevet kernen i fortællingen om en verden i vækst; en verden med behov for en bedre balance. Og med danske vandsystemer som mulige løsninger; selvfølgelig i Danmark men også alle andre steder i verden.

Den globale tendens har lokal konsekvens. Dansk vand er også under pres, både på mængde og kvalitet. Men presset betyder også enorme muligheder for at spille en afgørende, positiv rolle – hvis chancen gribes. Vandsektoren er derfor i forandring. Og der er brug for at stå sammen og sikre vandets – og sektorens position - i fremtiden.

DANVA har kæmpet for en sektor i udvikling i stedet for afvikling

DANVA har frem til 2016 brugt kræfter på at styrke vandsektorens enorme viden og teknologiske kunnen med politisk bedre rammevilkår og spilleregler. Ny teknologi, ny organisering, ny regulering, en ny international position – og på toppen en ny vandvision for Danmark, vedtaget af alle aktører på vandområdet, fulgt op af en konkret handleplan.

Ligesom verden og vandet udvikler sig, vil **DANVA** også udvikle sig for at gøre sig fortjent til en rolle som udvikler og ambassadør for alle medlemmernes indsats

for at gøre Danmark til det 21. århundredes centrum for verdens bedste vand-udvikling.

DANVA vil bistå sine medlemmer til at kunne være markedsledere og være med i verdensklasse samarbejder. DANVA vil **lede** og **drive landets udvikling inden for vand, spildevand og klimaløsninger** og bruge sin indsigt og sit netværk i samarbejdet med enhver samarbejdspartner.

DANVAs medlemmer siger, at **DANVA skal gå videre**, og for **få borgere og politikere kender til vandsektorens konkrete bidrag** til landets udvikling og betydning for fortsat vækst og sundhed hos borgere og erhvervsliv!

DANVA vil forene, forstærke og fortælle om alle medlemmernes store bidrag til landet via en række strategiske dilemmaer;

Vand-behandlingen, Ydelse og serviceudvikling

Hvordan vand skal behandles i spændet mellem minimum til maksimum standarder?

Operatør-rollen, Selskabsudvikling

Hvordan varetage driften af hele vandkredsløbet som stor, mellem eller mindre vandselskab og i forhold til geografisk placering i by eller land?

Kampen om det rene vand, Markedsudvikling

Hvordan sikre en optimal arealanvendelse, som tilgodeser rent grundvand, klimatilpasning og landbrug på én og samme tid?

Dansk vandteknologi i verdensklasse, teknologiudvikling

Hvordan levere verdens bedste løsninger nationalt og tiltrække international interesse?

DANVA vil med sin 2020 strategi være igangsætter og leder

af analyser og nye samarbejder mellem medlemmer, så alle dilemmaer kan blive vendt til strategiske løsninger med mål og aktiviteter for alle medlemmer. Alle medlemmer skal have ejerskab af resultaterne af DANVAs arbejde og vinde nye sejre med DANVAs lederskab.

Vandsektorens udfordringer

Globale tendenser

Mangel på vand og spildevandsbehandling er på førstepladsen

Den globale vandkrise ligger i top i de seneste års rapporter om globale risici fra World Economic Forum. Det gælder, hvis man ser på konsekvenserne af vandkrisen og sandsynligheden for, at den indtræffer. Når verdens erhvervsledere til rapporten fra 2016 blev spurgt om, hvad de så som den største globale risiko i de næste ti år, ligger vand på førstepladsen. På de næste tre pladser ligger klimaforandringer, ekstremt vejr og fødevarekrise, som alle hænger snævert sammen med vandkrisen. På 5. pladsen ligger social ustabilitet, som kan blive en konsekvens, hvis de øvrige risici ikke håndteres. Nordafrika og Mellemøsten er blandt de områder, som er hårdt ramt af vandmangel, og hvorfra mange flygtninge søger mod Europa. På den baggrund var det kun naturligt, at vand endelig fik sit eget mål, da FN i september 2015 vedtog nye Globale Bæredygtighedsmål for 2015 – 2030. Det var også resultatet af flere års kampagne fra internationale organisationer som International Water Association (IWA).

“Adgang til og bæredygtig forvaltning af vand og sanitet for alle.”

Det er indholdet af vandmålet, som alle lande i verden skal indfri. Her er delmål omkring vandkvalitet, bedre rensning af spildevand, vandeffektivitet, integreret forvaltning af vand og bedre vandmiljø. Det kan give udfordringer i Danmark at opfylde enkelte mål, men der er også store muligheder for vandbranchen, som kan yde et bidrag til, at andre lande når deres mål gennem rådgivning, samarbejde og salg af teknologi. Her kan de danske vandselskaber medvirke til at nå vandmålet ved at dele viden om effektivitet og løsninger og ved at sætte **fokus på water footprint** og bedre forvaltning. Klimaforandringer blev vurderet som den næststørste globale risiko. Tilpasning til klimaforandringer og reduktion af CO₂-udledninger hænger sammen med bedre og mere energieffektiv håndtering af vand i byer og på

landet. Danske vandselskaber arbejder dagligt med at reducere CO₂-udledninger og for en bedre tilpasning til klimaforandringer, ikke mindst i byerne. Som resultat af COP 21 i Paris i december 2015 og fordi befolkningerne i højere grad mærker klimaforandringerne i dagligdagen, kan vi forvente større fokus på klimaet i de kommende år, men også her kan vandselskaberne dele deres viden og være med til at sikre rent vand til Danmark og verden.

Vandsektoren i EU

Den europæiske udvikling er med til at sætte rammerne for de danske vandselskabers arbejde, men ikke kun når det drejer sig om vandplaner og oversvømmelsesdirektiver. EU-kommissionens fokus på vækst og beskæftigelse, cirkulær økonomi, teknologiudvikling og støtte til forskning og innovation er også med til at definere rammerne for den europæiske vandsektors udvikling. Juncker-kommissionen fremlagde ved sin tiltrædelse i juli 2014 en ti-punktsplan for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring, hvor første punkt er vækst og beskæftigelse samt fremme af innovation. Kommissionens arbejdsprogram for 2016 har fokus på samme hovedområder. Et af de nye initiativer, som kan få betydning for vandselskaberne, er en Handlingsplan for Cirkulær Økonomi med det formål at skabe et fælles marked for genbrug af materialer og ressourcer. Vandselskaberne producerer en af de mest vitale ressourcer: vand. Øget fokus på genbrug og effektivitet og nye metoder til at fremme det, kommer til at påvirke rammerne for selskabernes arbejde i de kommende år og give nye muligheder for f.eks. udnyttelse af fosfor fra spildevand eller kvælstof fra slam. Her vil ganske givet vise sig nye markeder for de danske forsyninger. Udnyttelse af de nye muligheder kræver deltagelse i innovative aktiviteter og projekter i Danmark og i samarbejde med europæiske partnere f.eks. i European Innovation Partnership (EIP) – Water, Water Supply and Sanitation Technology Platform (WssTP) eller i Horizon

2020-projekter. DANVA og Vandsektorens Udviklings- og DemonstrationsProgram (VUDP) kan sammen med EurEau afdække mulighederne for øget dansk deltagelse i europæiske innovationsprojekter.

Tendenser i Danmark

Den danske vandbranche vil fordoble eksporten og skabe 4.000 nye arbejdspladser frem mod år 2025. DANVA er gået aktivt ind i arbejdet med at realisere denne Vandvision og skabe en fremadrettet handlingsplan for de kommende års aktiviteter.

Hvis Danmark skal udbygge sin position som kraftcenter for smarte og effektive løsninger, er det nødvendigt, at vandselskabernes viden og erfaringer bliver inddraget. Det er der bred politisk opbakning til, og både virksomheder og forsyninger har udtrykt interesse for et bedre samarbejde om f.eks. at øge forskning, udvikling og innovation, udbrede eksisterende løsninger og med at fremme eksport af nye løsninger på globale markeder. DANVA er en central leder i samarbejdet mellem vandselskaber, kommuner og øvrige erhvervsvirksomheder om denne udvikling i både store og mindre byer. I efteråret 2020 afholdes IWA World Water Congress and Exhibition i København. DANVA har formandsskabet for den danske IWA nationalkomite, der er den officielle vært, og DANVA har støttet ansøgningen og vil bakke op om afholdelsen af kongressen, som på mange måder er en milepæl, ikke mindst for Vandvisionen, hvor der kan gøres status over indsatsen, nye pejlemærker kan udstikkes, og Danmark får mulighed for at vise kongresdeltagere fra hele verden nye danske vandløsninger.

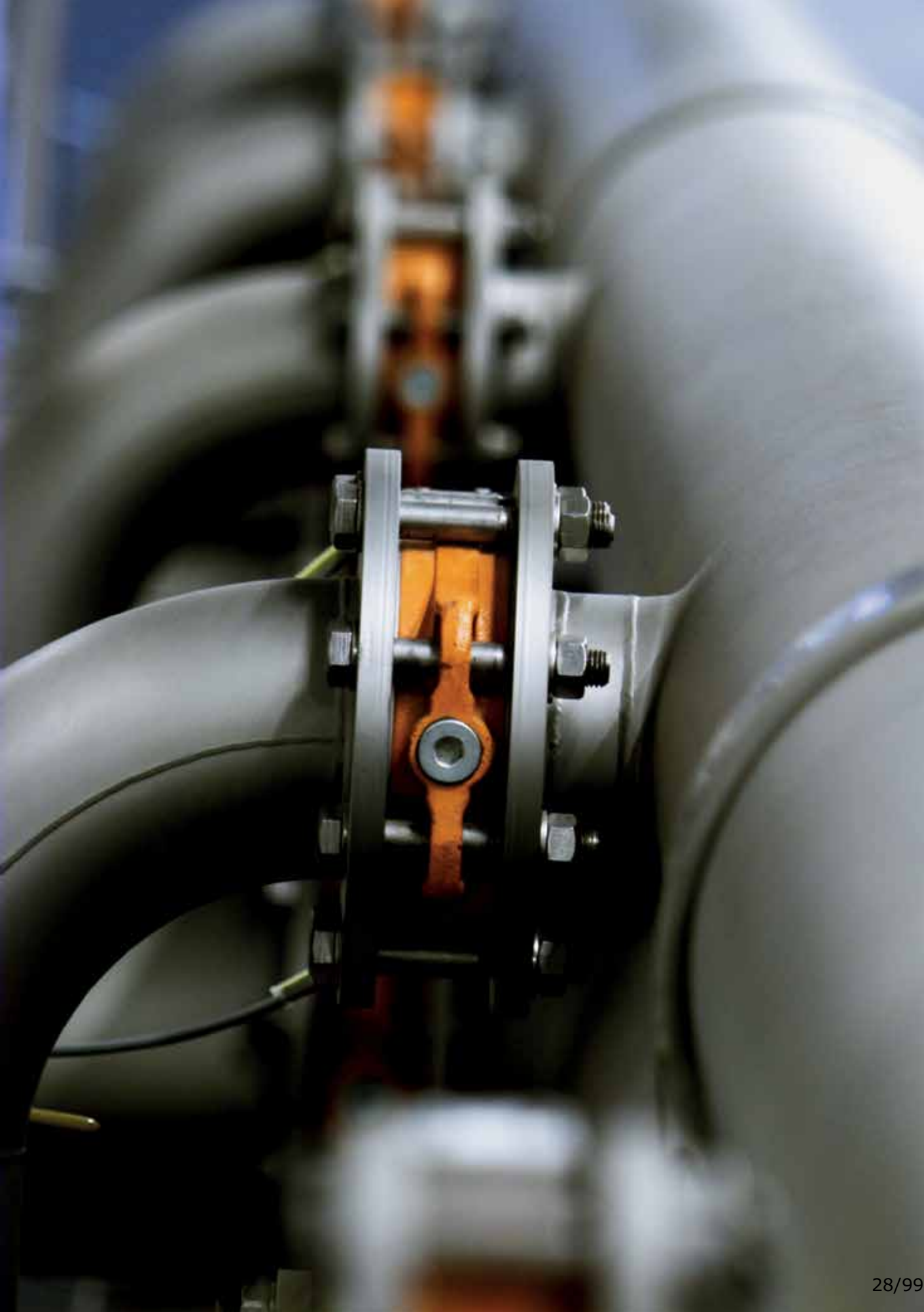
Rammerne for vandselskabernes arbejde

Globale, europæiske og nationale tendenser er et vigtigt udgangspunkt for det daglige arbejde i alle danske forsyninger. Den politiske og økonomiske regulering er på samme måde med til at sætte rammerne, som indsatsen i vandselskaberne skal orientere sig efter. Den

internationale udvikling går stærkt, og det samme har været tilfældet for den politiske og økonomiske regulering i de senere år.

EU direktiver som Vandramme-, By-spildevands-, Drikkevands- og Oversvømmelsesdirektivet implementeres i dansk lovgivning, primært af Miljø- og Fødevarerministeriet, som blev dannet efter Folketingsvalget i 2015. Miljø- og Fødevarerministeriet er ansvarlig for miljøbeskyttelse og klimatilpasning, og helt centrale områder for vandselskaberne som grundvandsbeskyttelse og sikring af rent drikkevand ligger her. Det samme gør sikring af vandmiljø i søer, åer og havet omkring os og kravene til udledninger fra renseanlæg, så vi kan forbedre vandmiljøet. Miljø- og Fødevarerministeriet arbejder også med at fremme innovation og teknologiudvikling og øget eksport af dansk vandteknologi i samarbejde med Udenrigsministeriet, navnlig Eksportrådet. Vandsektorloven fra 2010 er i 2016 afløst af en ny, revideret vandsektorlov, som har øget kravene til vandselskabernes økonomiske effektivisering. Konkrete krav til indtægtsrammer defineres af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i Erhvervs- og Vækstministeriet, medens vandsektorloven hører under Energi-, Forsynings og Klimaministeriets ressortområde. Et øget samarbejde med andre forsyningsarter under Energi-, Forsynings og Klimaministeriet så som affald og fjernvarme kan styrke DANVAs dialog med ministeriet. DANVA vil fortsat arbejde for at der i samarbejde og konstruktiv dialog med regulator skabes de bedste rammer for gode løsninger.

Fremover vil der også være krav til vandselskaberne om synliggørelse af deres performance indenfor udvalgte parametre via indberetning til et performance benchmarking system. Miljø- og Fødevarerministeriet er ansvarlig myndighed for denne del af vandsektorlovens udmøntning.

Vision og strategiske mål

DANVAs vision

Danmark er landet med verdens bedste forsyning af rent drikkevand, håndtering af spildevand og forebyggelse af oversvømmelser gennem klimatilpasning.

RENT VAND TIL DANMARK OG VERDEN

DANVA vil for og med sine medlemmer gøre Danmark til et globalt center for viden om vand og klimaløsninger, ressourceeffektivitet og integreret forvaltning af hele vandkredsløbet. DANVA vil accelerere teknologiske fremskridt og adgang til nye markeder.

DANVA 2020 mål

- **VANDS** betydning for Danmarks velfærd og bidrag sektorer er kendt af alle beslutningstagere.
- **DANVA** er centrum for debat, videndeling, innovation og politikudvikling for medlemmer og andre aktører i vandsektoren, skabt via DANVA aktiviteter.
- **DANVA** er kendt og anerkendt både nationalt og internationalt af centrale beslutningstagere.
- **DANVA** leder implementeringen af sektorens Vandvision 2025.

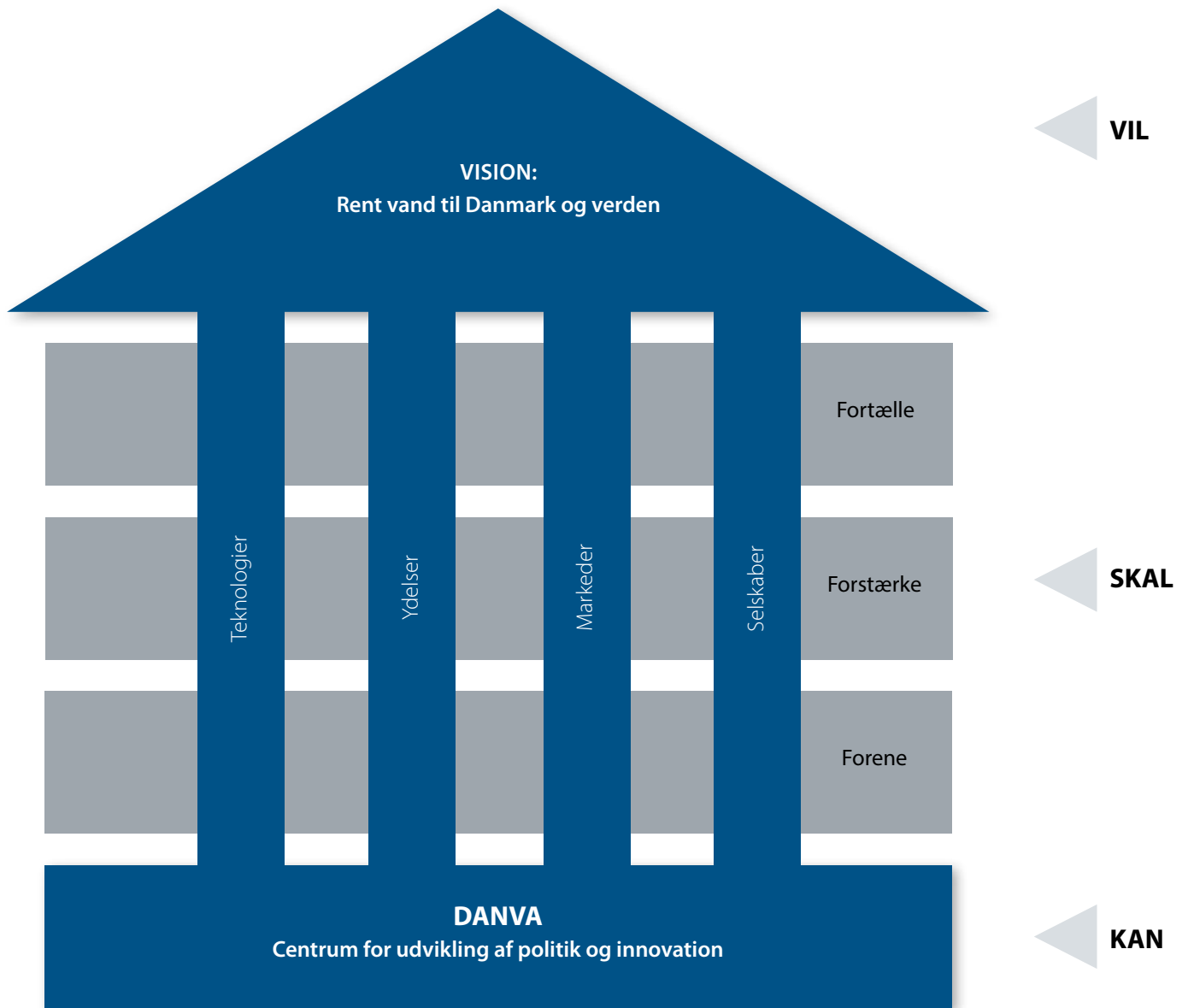
DANVAs mission

– forene, forstærke, fortælle

DANVAs mission

DANVA skal for alle medlemmer og samarbejdspartnere:

- **Forene alle**, der hver dag leverer rent drikkevand, håndterer spildevand og forebygger oversvømmelser gennem klimatilpasning med både traditionelle og innovative metoder.
- **Forstærke alle**, der udvikler og implementerer nye vandløsninger til Danmark og verden.
- **Fortælle alle**, om værdien og effekten af danske vandløsninger, der skaber bedre livsvilkår og vækst i Danmark.

DANVAs strategimodel illustrerer grundlaget og opbygningen af DANVAs strategi 2016-2020. Udgangspunkt for strategien 2016-2020 er vist i 'husets' fundament. De tværgående kasser med udsagnsordene 'forene', 'forstærke' og 'fortælle' angiver DANVAs mission, og de blå søjler, der holder 'husets' tag, viser DANVAs fire indsatsområder. Hvert indsatsområde har en række projekter tilknyttet (se mere under afsnittet medlemsarbejdet). Taget af 'huset' viser DANVAs vision: Rent vand til Danmark og verden.

Indsatsområder

Definition:

Teknologier er de løsninger, vandselskaberne kan levere til effektiv drift, kvalitet, forsyningssikkerhed med god borgerservice.

Teknologier

Målsætning

Vandselskaberne skal altid kunne levere effektiv drift, kvalitet, forsyningssikkerhed og god service. DANVA sikrer vandselskaberne de bedste rammer for teknologiudvikling, erfaringsudveksling og indhentning af ny viden.

Ambition

DANVA forener og forstærker vandsektoren om fælles teknologi mål og teknologispring, der giver smarte, integrerede vand- og klimaløsninger og optimal anvendelse af ressourcer. Vandteknologier bidrager til Danmarks cirkulære økonomi og til løsninger som giver varig værdi.

Udfordringer

- Vandselskaberne har lille økonomisk råderum til teknologiudvikling om optimering af vandselskabets drift og deltagelse i fælles aktiviteter, der understøtter kommercielle virksomheders eksport.
- Projekter bremses af for få midler til teknologiudvikling og lav risikovillighed hos investorer og private aktører.
- For dyrt og langsommeligt at implementere ny og bedre teknologi, med for mange individuelle teknologiske løsninger i stedet for at fælles større fælles løsninger.
- For lang afstand mellem ideer, viden og udvikling grundet fragmenteret forskningssektor og langsom samarbejde mellem vandselskaber, forskningsinstitutioner, rådgivere og producenter.

DANVA strategier for at nå ambitionen

Forene:

- DANVA tager lederskab for udvikling af behovs-drevne partnerskaber nationalt og internationalt ml. vandselskaber og private aktører og med andre sektorer.
- DANVA kobler udviklingsidéer mellem vandselskaber og forskningsinstitutioner, rådgivere, producenter m.fl.
- DANVA forener store som små medlemmer med forskningsinstitutioner, rådgivere og producenter i udviklingsprojekter, hvor vandselskaberne bidrager med demonstrationsanlæg.

Forstærke:

- DANVA påvirker regler og lovgivning, så vandselskaber kan indgå i teknologiudvikling og vægte innovation og skalerbarhed i udbud.
- DANVA skaber økonomi til teknologiudvikling gennem Vandsektorens Udviklings- og Demonstrationsprogram, VUDP, hvortil vandselskaber solidarisk forpligter sig til at betale, ligesom vi engagerer andre finansielle partnere fra fonde, virksomheder og viden institutioner m.v.

Fortælle:

- DANVA skaber på baggrund af vandselskabernes erfaringer og fortællinger en fælles kommunikation om teknologiudvikling, behov og effekt så alle medlemmer kan se et stærkt forretningsfokus i deres teknologiudvikling.
- DANVA kommunikerer tydeligt til beslutningstagere og meningsdannere om, hvad branchen kan og vil bidrage med af nye løsninger og teknologier.
- DANVA formidler cases og faciliterer, at dansk teknologi og viden eksponeres internationalt gennem internationale konferencer.

Definition:

Ydelser er de services, som vandselskaberne hver dag leverer lettest, bedst og billigst til deres kunder.

Ydelser

Målsætning

Vandselskabernes ydelser og services i drift af forsyning, spildevandshåndtering og klimatilpasning i hele vandkredsløbet skal fortsat være de bedste i verden. DANVA sikrer, at vandselskaberne udvikler innovative ydelser i hele vandkredsløbet.

Ambition

Ydelser og forsyningsikkerhed leveres effektivt med sikker drift af hele vandkredsløbet til fordel for sundhed, miljø og klima. DANVA vil sikre, at medlemmerne leverer bedre og billigere drift i Danmark, og at de medlemmer, der kan og vil, kan deltage i at understøtte eksport (f.eks. inden for vandtabsreduktion, energiproducerende anlæg etc.) får mulighed herfor.

Udfordringer

- Barrierer for innovation og helhedstænkning i opgaver udenfor eksisterende kerneopgaven.
- Vandselskaberne samarbejder med forskningsinstitutioner, leverandører og rådgivere.
- Forskellige sektors og forvaltningers silotænkning og lovgivning.

DANVA strategier for at nå ambitionen

Forene:

- DANVA tager lederskab for, at der etableres samarbejde mellem vandselskaber og forskningsinstitutioner, leverandører og rådgivere om konkrete problemstillinger ved ydelser i vandkredsløbet.
- DANVA leder dialogen med ministerier, kommuner og interesseorganisationer om fælles værdi af helhedstænkning.
- DANVA leder dialog på tværs af sektorer og forvaltninger for at nedbryde silotænkning.

Forstærke:

- DANVA sikrer politik, der giver bedre økonomiske rammer og understøtter innovation og samarbejde.
- DANVA vil fjerne barrierer for helhedstænkning på tværs af grænser (ejerforhold privat/offentlig ejendom, kommunegrænser, skat/takst).
- DANVA samarbejder med brancheorganisationer i andre sektorer om cases, der kan forstærke medlemmernes ydelser og bidrage til andre sektors vækst (energiproduktion, biogas /salg og optimering af gasproduktion ved anvendelse af husholdningsaffald, reduktion af vandtab, genvinding af fosfor mm.).

Fortælle:

- DANVA formidler til nationale beslutningstagere og pressen, hvordan moderne vandselskaber leverer værdi til samfundet i forhold til den offentlige økonomi, blå og grønne byer, sundhed, klimatilpasning og jobskabelse.
- DANVA formidler medlemmernes cases og gode historier nationalt og internationalt.

Indsatsområder

Definition:

Markeder er de traditionelle forsyningsområder og andre områder ved klimaløsninger, offentlige og private kunder på egen grund og som underleverandør til eksportmarkedet.

Markeder

Målsætning

Vandselskaberne skal konstant udvikle markeder lokalt og internationalt til gavn for alle brugere.

DANVA vil udbrede vandselskabernes teknologier og ydelser på det danske marked, og fortælle om danske vandløsninger i forhold til globale markeder.

Ambition

Vandselskaberne leverer ydelser til alle kunder, uanset om det er familier, industrivirksomheder, offentlige institutioner eller andre sektorer, så teknologier og forretningsmodeller tager udgangspunkt i kundernes behov. DANVA vil understøtte, vandselskaberne kan samarbejde systematisk med producenter og rådgivere om eksport af dansk vandteknologi til gavn for Danmark og verden.

Udfordringer

- Dansk lovgivning indeholder barrierer for vandselskabernes deltagelse i innovation, teknologiudvikling og eksport.
- Intet overblik over de statslige muligheder for finansieringsstøtte til de forskellige markeder.
- Mangel på viden om forretningsmodeller for eksportsamarbejde med private virksomheder og værdien af vandselskabernes understøttelse af eksport.

DANVA strategier for at nå ambitionen

Forene:

- DANVA leder gennemførelsen af Vandvision 2025 for at styrke vandselskaber, leverandører og rådgivere om teknologiudvikling og eksport.
- DANVA etablerer landsdækkende partnerskaber mellem DANVA, andre organisationer og fonde og vandselskaberne indgår i lokale partnerskaber.
- DANVAs medlemmer, store som små vandselskaber, indgår aktivt i arbejdet om IWA World Water Congress & Exhibition 2020 i København.

Forstærke:

- DANVA skaber fælles forretningsmodeller og koncepter for samarbejde om eksisterende og nye markeder, drevet af eksisterende og nye kunders behov.
- DANVA indsamler og formidler viden om best cases, og vandselskaberne bidrager til viden database med know-how og erfaringer.
- DANVA skaber kompetenceudvikling i vandselskaber målrettet aktiviteter som understøtter alle markeder.

Fortælle:

- DANVA synliggør vandselskabernes betydning for folkesundhed, livskvalitet, miljøbeskyttelse, cirkulær økonomi, klimatilpasning og stormflodssikring.
- DANVA sikrer, at vandselskabernes succes historier formidles nationalt og internationalt.
- DANVA bidrager til at formidle forskellige forretningsmodeller for eksportsamarbejde mellem vandselskaber og private virksomheder og til at synliggøre værdien af vandselskabernes understøttelse af eksport.

Definition:

Selskaber er store og mindre vandselskaber, fusionerede enheder og selskaber, som indgår strategiske samarbejder eller partnerskaber.

Selskaber

Målsætning

Vandselskaberne er stærke til udvikling og solide til drift af kerneopgaverne. DANVA vil bidrage til, at samarbejde og partnerskaber sikrer øget innovation og effektivitet i branchen.

Ambition

DANVA vil arbejde for, at medlemsvirksomhederne har de bedste rammebetingelser, incitament og værktøjer til effektiv drift og innovativ udvikling. Vandselskaberne skal være attraktive arbejdspladser og samarbejdspartnere, der altid kan rekruttere de nødvendige medarbejdere og partnere.

Udfordringer

- Rekruttering af kvalificerede medarbejdere til vandbranchen.
- Administration og drift er væsentligt forskelligt og forhindrer tæt samarbejde f.eks. indenfor it, styring, effektivisering, mål og takster samt forskellige myndighedskrav og politiske ønsker.
- Forskellig regulering indenfor forskellige forsyningsarter er uhensigtsmæssigt for multiforsyninger.

DANVA strategier for at nå ambitionen

Forene:

- DANVA forener vandselskaberne om kompetenceudvikling og erfaringsudveksling gennem efteruddannelse, netværk, fora, og projekter.
- DANVA forener erfaringsudveksling og videndeling om strategiske samarbejder herunder shared services, partnerskaber og konsolidering med konkret viden fra medlemmerne.
- DANVA arbejder for at afdække fælles interesser hos andre forsyningsarter (fjernvarme, energi, affald) og medvirker til et stærkere samarbejde med andre forsyningsarter indenfor f.eks. kursusudbud, rammeaftaler, politisk indflydelse og indenfor medlemsvirksomhedernes interessefelt, og når det er relevant.

Forstærke:

- DANVA tilbyder vandselskaberne kompetenceudvikling hos enten DANVA eller hos samarbejdspartnere.
- DANVA sikrer, at vandselskaberne har de efterspurgte værktøjer indenfor benchmarking, asset management mm. og medvirker til ensartede systemer til vandselskaberne indenfor it, digitalisering, databaser m.v.
- DANVA finder potentialer ved strategiske samarbejder herunder shared services og konsolidering.

Fortælle:

- DANVA indgår alliancer med uddannelsesinstitutioner om at rekruttere kvalificerede medarbejdere og formidler i den forbindelse de gode historier om vand.
- Vandselskaber leverer cases til DANVA om, hvordan samarbejde, partnerskaber eller konsolidering skaber effektive og innovative vandselskaber.
- DANVA formidler historier nationalt og internationalt om effektive, innovative vandselskaber, der bidrager til at skabe verdens bedste vandsektor.

Medlemsarbejdet

Ledelsesstruktur

Implementeringen af vandsektorloven i 2009 har medført en omfattende reform af sektoren.

DANVAs medlemmer var før denne reform kommuner, kommunale forsyninger, firmaer og privatpersoner ofte ansat i kommuner eller forsyninger. DANVAs arbejde og holdninger er naturligvis præget af medlemskredsens sammensætning. Det betyder, at foreningen tidligere især havde fokus på fagligt arbejde.

I 2010 blev DANVAs vedtægter ændret for at tage hensyn til reformen af vandsektoren, hvorefter blandt andet kommuner ikke har haft bestemmende indflydelse i foreningen. DANVAs vedtægter blev ændret igen i 2014 og 2015, hvor bl.a. magtstrukturer og kontingentstrukturer blev tilpasset den aktuelle situation i branchen.

DANVAs primære medlemmer er vandselskaberne. Sekundære medlemmer uden direkte indflydelse er personlige medlemmer samt leverandører og rådgivere til branchen, kommuner og andre institutioner. Medlemmer af DANVAs bestyrelse er personligt valgte og har således ikke personlige suppleanter.

Reformen har medført et ændret fokus hos medlemmerne. Vandselskaberne og dermed deres ledelser ser andre, nye udfordringer, som de forventer, bliver varetaget af deres forening. Det er klart, at DANVAs primære opgave er at varetage vandselskabernes interesse (lobby) og at servicere selskaberne i forhold til deres forretningsmæssige udfordringer.

Der er således med vandsektorloven opstået et behov for, at DANVA er en tydelig brancheorganisation frem for en faglig forening.

DANVAs arbejde skal naturligvis fortsat baseres på et stærkt fagligt og teknisk grundlag, hvor den faglighed, som varetages og udvikles, også gælder faglighed indenfor administration og ledelse. Den faglige udvikling skal i høj grad støttes af strategisk og politisk interessevaretagelse, hvorved de samlede rammer for udvikling af branchen mod en mere forretningsrettet og fortsat bæredygtig sektor fremmes.

En af de store udfordringer i en interesseforening er at imødekomme alle medlemmers ønsker under hensyntagen til prioritering af ressourcer. DANVAs ledelsesstruktur er énstrengt; dvs. det er bestyrelsen, der éntydigt er ansvarlig for den overordnede allokering og disponering af sekretariatets ressourcer. Dette sker selvfølgelig i samråd med DANVAs direktør, hvorved der skabes en éntydig sammenhæng mellem det udførende arbejde og beslutningskompetencen.

Bestyrelsen vil som tidligere tage initiativ til afholdelse af regionalmøder med medlemsvirksomhedernes direktørkreds og bestyrelsernes formandskab én gang årligt, eller hvis der opstår behov.

Bestyrelsen

DANVAs bestyrelse vælges af generalforsamlingen, ligesom formanden vælges direkte af generalforsamlingen. Bestyrelsen organiserer sig hensigtsmæssigt i forhold til medlemsarbejdet i øvrigt. Behovet for hensyntagen til minoritetsgrupper m.v. afhjælpes via dialog med medlemmerne, evt. med regionale direktørnetværk eller med tilsvarende fora for medlemmernes bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen skal udgøres af op til 15 personer, hvor flertallet er repræsentanter for medlemsvirksomheders bestyrelser (8), og de øvrige medlemmer (7) skal være ansatte fra medlemsvirksomhederne.

Bestyrelsen skal arbejde på et overordnet strategisk niveau med følgende elementer:

- *Strategifunktionen*, hvor der er fokus på fremtiden, og hvor bestyrelsen sikrer, med behørig involvering af interessenterne, tilstedeværelsen af en bæredygtig strategi og vision for foreningens virke.
- *Organiseringsfunktionen*, hvor bestyrelsen sikrer den overordnede ledelses- og organisationsstruktur til understøttelse af strategien, herunder nedsættelse af udvalg mv.
- *Beslutningsfunktionen*, hvor bestyrelsen træffer eller sanktionerer de beslutninger, som efter sædvane og aftale er bestyrelsesanliggender, eller som har politiske implikationer.
- *Kontrolfunktionen*, hvor bestyrelsen fører kontrol og tilsyn med foreningens økonomi og kapital, har fokus på risikostyringen og i det hele taget følger op på effektueringen af vedtagne strategier, politikker og trufne beslutninger.
- *Kontaktfunktionen*, hvor bestyrelsen sikrer en passende kontakt og berøring til det organisatoriske bagland, politikere og myndigheder, øvrige centrale interessenter, medier etc. og herigennem både sikrer ejerskab til beslutninger og indflydelse i relevante sammenhænge.
- *Overvågning*, hvor bestyrelsen i forhold til samfundet og omgivelserne i øvrigt sikrer, at foreningen i nødvendigt omfang tilpasser sig aktuelle strømninger og søger den nødvendige indflydelse på rammebetingelser.

Bestyrelsen afholder normalt 4-5 ordinære møder om året. I supplement hertil afholdes i gennemsnit et 1- eller 2-dages seminar om året. Møder om eventuelle aktuelle problemstillinger afholdes ad hoc.

Bestyrelsesformanden og evt. næstformanden deltager endvidere årligt i flere møder med ministre og formandsmøder med samarbejdspartnere. Emner, der er særligt relevante for foreningen, har ofte udpeget et ansvarligt bestyrelsesmedlem, der bidrager ved særlige arrangementer og pressearbejde om emnet.

Bestyrelsen

Bestyrelsesmedlemmer er:

Daniel Nyboe Andersen,
Aalborg Forsyning, Holding A/S

Jan Hvidtfeldt Andersen,
Halsnæs Vand A/S

Jens Frederik Bastrup,
Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S

Ole Glahn,
Kalundborg Forsyning A/S

Gitte Guldborg,
Morsø Forsyning A/S

Kim Harreskov,
Silkeborg Vand A/S

Peder Hvejsel,
Fredericia Spildevand og Energi A/S

Leif Knudsen,
VandCenter Syd as

Carsten Nystrup,
Nordvand A/S

Preben Olesen,
DIN Forsyning A/S

Albert Pedersen,
Nyborg Forsyning & Service A/S

Morten Slotved,
Hørsholm Vand ApS

Lars Therkildsen,
HOFOR A/S (Formand)

Ango Winther,
Aarhus Vand A/S (Næstformand)

Ole Steensberg Øgelund,
Svendborg Forsyningsservice A/S

Medlemsarbejdet

Sekretariatet

Sekretariatet finansieres dels via medlemskontingenter dels via indtægtsdækket virksomhed (kursusvirksomhed og konferencer, konsulenttjeneste, projekter, teknologiuudvikling m.v.). Sekretariatet er i april 2016 bemanded med 35 medarbejdere, heraf flere deltidsansatte. Sekretariatet ledes af en direktør, der refererer til bestyrelsen.

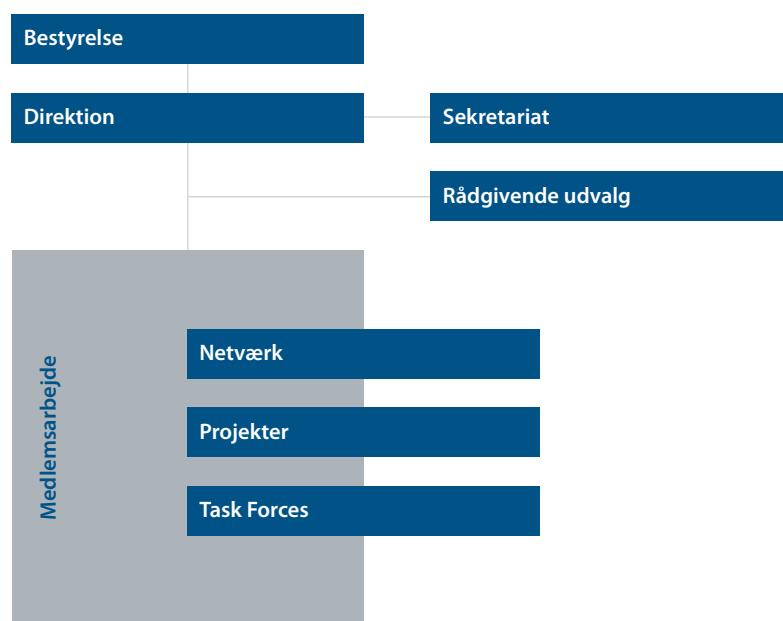
I tillæg til Vandhuset i Skanderborg har DANVA i samarbejde med Dansk Fjernvarme etableret et kontorfællesskab i København tæt på Christiansborg og de relevante ministerier.

Organisering af medlemsarbejdet

Overordnet struktur

Før 2012 var DANVAs model for medlemsarbejde gennem fastsættelse og bemanning af komiteer, indsatsområder og arbejdsgrupper hvert 4. år. Det var imidlertid ikke tilstrækkelig dynamisk til at håndtere de skiftende udfordringer, som både medlemmer og forening stod over for. Det er nødvendigt med mulighed for at kunne danne grupper her og nu i forbindelse med hørings- og udvalgsarbejder, og der skal være en kort afstand til ressourcerne under de, meget ofte, særdeles korte frister, vi får fra centraladministrationen. Det er derfor nødvendigt, at foreningen kan rekruttere dynamisk fra sag til sag.

Det kan mærkes, at medlemsvirksomhedernes ressourcer er sat under pres gennem den obligatoriske økonomiske prisloftsregulering, men opbakningen til medlemsarbejdet er fortsat meget stort. DANVA har ca. 400 ansatte fra medlemsvirksomheder og leverandører, der er aktive i medlemsarbejdet. Foreningen vil fortsat understøtte et godt og solidt medlemsarbejde. Medlemsarbejdet holder foreningen

Organisationsdiagram over DANVAs medlemsarbejde.

i en tæt dialog med vandselskaberne og det er grundlaget for en forståelse af selskabernes udfordringer. Medlemsarbejdet er også grundlaget for foreningens interessevaretagelse. Aktive medlemmer i DANVA skal have mulighed for at udvikle deres faglighed og opbygge netværk.

Medlemsarbejdet omfatter i fremtiden udover bestyrelsen et rådgivende udvalg, projekter, task forces og netværk. Arbejdet vil omfatte alle relevante aktiviteter indenfor strategiens 4 indsatsområder.

Der forventes fortsat afholdt et årligt DANVA seminar, hvor aktive DANVA medlemmer kan mødes, netværke og gensidigt inspirere hinanden.

Interessevaretagelse er bestyrelsens ansvar, og det løftes i meget stor grad af sekretariatet. Det er sekretariatets opgave til hver en tid at gennemføre denne interessevaretagelse gennem et solidt funderet og synligt arbejde med det klare formål succesfyldt at varetage medlemmernes og foreningens interesser.

Interessevaretagelsen funderes fortsat på medlemsarbejdet, og der vil fra sag til sag blive involveret ressourcer og kompetencer fra det rådgivende udvalg og medlemskredsen i øvrigt, og der kan efter behov blive etableret task forces eller projektgrupper. Projektgrupper anvendes også i forbindelse med sparrings- og høringgrupper i forbindelse med ny lovgivning m.m.

Rådgivende udvalg

Det rådgivende udvalg har til opgave at rådgive direktøren. Medlemmer af det rådgivende udvalg er som udgangspunkt direktører eller ledende medarbejdere ansat hos stemmeberettigede medlemsvirksomheder, og som har tilkendegivet en særlig interesse for medlemsarbejdet i DANVA.

Medlemmerne udpeges normalt for en 2-årig periode af DANVAs bestyrelse på baggrund af indstilling fra DANVAs direktør. Medlemmer indstilles på baggrund af kompetencer, personligt engagement, medlemsvirksomhedens aktivitetsniveau i medlemsarbejdet m.v. Medlemmer kan genudpeges. Det rådgivende udvalg består af 30-35 medlemmer.

Det rådgivende udvalg skal rådgive DANVAs direktør og sekretariat i forhold til projektideer, optimering og evaluering af projekter, ressource- og/eller kompetenceallokering fra eget vandselskab, interessevaretagelse og andre strategiske emner f.eks. i forhold til indstillinger til DANVAs bestyrelse m.v. Det rådgivende udvalg har ikke beslutningskompetence i forhold til DANVAs holdninger og ressourcer.

Det rådgivende udvalg har som udgangspunkt ingen faste fysiske møder, men kan konsulteres som enkeltpersoner, grupper eller hele udvalget via e-mail i forhold til ovennævnte problemstillinger. I tilknytning til foreningens strategiske arbejde med strategiske

Medlemsarbejdet

udfordringer vil det rådgivende udvalg blive brugt som ressourcebase for udpegning af task forces til løsning af meget konkrete opgaver. Medlemmer af det rådgivende udvalg kan deltage selv eller udpege medarbejdere fra egen virksomhed til at indgå i en task force, hvor det pågældende vandselskab ønsker at være involveret. Det rådgivende udvalg inviteres normalt én gang om året til et inspirerende arrangement i Vandhuset. På DANVAs hjemmeside vil der være en opdateret liste over medlemmer af det rådgivende udvalg.

Task forces

Sekretariatet nedsætter efter behov task forces til løsning af meget konkrete opgaver. Der kan være tale om at bidrage til at tilvejebringe baggrundsinformation for et særligt lobby- og/eller høringsarbejde, eller at bistå DANVAs sekretariat i forberedelse af indstillinger og service af bestyrelsen, så den kan arbejde på et oplyst og repræsentativt grundlag.

Task forces består normalt af 8-12 medlemmer. Task forcen opløses, når opgaven er leveret.

DANVAs sekretariat balancerer efter bedste evne sammensætningen af de enkelte task forces, så de på alle måder er så repræsentativt bemandet som muligt. Det vil dog være princippet om, at det altid er de bedste kompetencer, der er i spil, hvorfor det kan forekomme, at der er flere fra samme selskab, der aktiveres samtidig i samme task force.

En oversigt over igangværende task forces vil altid være tilgængelig på DANVAs hjemmeside.

Projekter

Der kan efter behov igangsættes projekter eller nedsættes projektgrupper til løsning af konkrete opgaver. Det kan være opgaver indenfor et af indsatsområderne, der igangsættes for at understøtte de strategiske ambitioner, afklarings- og dokumentationsarbejde i forbindelse med interessevaretagelse, tekniske eller forretningsunderstøttende udredninger og vejledninger samt her-og-nu opgaver af vital interesse for foreningens og medlemmer-

nes virke. Der kan endvidere være tale om projekter af driftsmæssig karakter, hvor der er behov for involvering af kompetencer fra medlemskredsen, eksempelvis omkring kursusudvikling, Fotomanual, benchmarking, asset management, gennemførelse af forbrugervalg m.v. Projektgrupperne nedsættes af direktøren. Projektlederen udpeges som hovedregel fra sekretariatet, men kan også udpeges fra medlemskredsen.

Der vil være forskel på, hvor længe projektgrupper skal være aktive. Der kan være projektgrupper, der understøtter udviklingsopgaver, driftsopgaver i forbindelse med understøttelse af sekretariatet samt her og nu arbejde så som backinggrupper i forbindelse med lovforberedende arbejde og i høringsprocesser.

Projektgrupperne kan evt. anvende høringer blandt foreningens netværk som en del af arbejdsprocessen. En oversigt over igangværende projekter vil altid være tilgængelig på DANVAs hjemmeside.

Netværk

Medlemmer kan frit etablere netværk til drøftelse af fælles problemstillinger og evt. udvikling af løsninger til glæde og gavn for alle medlemmer. DANVAs direktør vil med hjælp fra det rådgivende udvalg løbende have fokus på behov for etablering af supplerende netværk. Netværkene er selvkørende. Netværksgrupperne skal gøre deres arbejde tilgængeligt gennem referater og notater til sekretariatet, det rådgivende udvalg, til eventuelle andre relevante netværk og eventuelle projektgrupper via de IT værktøjer, foreningen stiller til rådighed.

Netværkene kan evt. inddrages i aktiviteter fra de rådgivende udvalg eller ved udarbejdelse af hørings svar. Netværksgrupper kan mødes fysisk, eller der kan etableres virtuelle netværk evt. via sociale medier eller blot via mailgrupper.

På DANVAs hjemmeside, vil der altid være en opdateret liste over netværk i DANVA, hvoraf det fremgår: Hvad netværkets formål er. Hvem der er netværkets kontaktperson, samt hvem på DANVAs sekretariat der er netværks koordinator.

Handlingsplaner

Fra vision og strategiske mål til indsatsområder og projekter

DANVAs strategi er gældende for 4 år. En ny strategiplan udarbejdes midt i den 4-årige bestyrelsesperiode altså i 2016 for perioden 2016-2020.

DANVAs handlingsplan anvender nærværende strategiplans begrebsapparat. "Formål", "Vision og strategiske mål", "DANVA mission", "indsatsområder", samt "handleplan og projekter". DANVAs bestyrelse har besluttet at omsætte strategiplanens vision og strategiske mål til indsatsområder og konkrete handlinger. De konkrete aktiviteter samles i en handlingsplan, hvis fremdrift evalueres én gang om året med henblik på at prioritere projekter og herunder vurdere strategiske usikkerheder.

Det er besluttet at arbejde med følgende 4 indsatsområder:

- Teknologier
- Ydelser
- Markeder
- Selskaber

De enkelte projekter indenfor hvert indsatsområde (og tema) er prioriteret i forhold til 3 niveauer:

1. Igangværende
2. Planlagt til opstart i år
3. Planlagt til opstart næste år eller senere

For hvert projekt kan der i handleplanerne være angivet en uddybning af projektets formål, indhold og omfang. Fremdriften på indsatsområderne måles på baggrund af gennemførelsen af de projekter, der er defineret i forhold til det respektive indsatsområde.

Rapportering og tidsterminer

DANVAs ledelse vil i den daglige drift forestå planlægningen af foreningens arbejde. I ledelsens strategiske arbejde vil det løbende vurderes, hvorvidt der er driftsopgaver eller -områder, der skal nedprioriteres, begrænses

i ressourcetræk eller helt fravælges. Dette gælder selvagt ligeledes projekter, prioriteret i strategiplanen, eller nye opgaver, som DANVA bliver bedt om at involvere sig i. Ledelsen og det øvrige sekretariat vil følge den politiske udvikling inden for vand tæt og gennem dialog med politikere og embedsmænd være så proaktiv og forberedt som muligt. I den forbindelse vil bestyrelsen løbende få en opdatering på den politiske dagsorden sammen med andre strategiske usikkerheder.

Bestyrelsen vil én gang om året i forbindelse med regnskabsgodkendelse (marts mødet) blive orienteret om fremdriften på handleplanerne for de enkelte indsatsområder sammen med en rapportering på strategiske usikkerheder og evt. forslag om fravalg eller neddrogning af aktiviteter. Fremdriften på de enkelte indsatsområder måles indirekte gennem eksekveringen af de tilknyttede projekter og for hvert indsatsområde udarbejdes et spiderweb, der måler fremdriften på 5 kriterier: budget, tidsplan, relevans, udvikling og værdiskabelse.

På det efterfølgende årsmøde (15.maj-15.juni) kan bestyrelsen give generalforsamlingen en orientering om og status for DANVA strategiske arbejde.

Bestyrelsen vil i tillæg én gang om året i forbindelse med budgetgodkendelse (nov/dec mødet) drøfte det kommende års handleplaner med henblik på at prioritere projekter, der skal gennemføres i det efterfølgende kalenderår.

Den aktuelle handlingsplan vil altid være til rådighed på DANVAs hjemmeside.

Titel: DANVA strategi 2016-2020
Udgiver: DANVA
Vandhuset
Godthåbsvej 83
8660 Skanderborg

Marts 2016

Udgivet af:
DANVA - Dansk Vand- og Spildevandsforening • Vandhuset • Godthåbsvej 83 • 8660 Skanderborg
tlf. 70 21 00 55 • fax 70 21 00 56 • danva@danva.dk

DANVA
Dansk Vand- og
Spildevandsforening

INVESTERINGSPLAN HELSINGØR BYKERNE

HELSINGØR
KOMMUNE

SCHØNHERR VIA TRAFIK

INDHOLD

1. BAGGRUND FOR OPGAVEN	3
2. VISION FOR BYKERNEN	13
3. BYENS GULV	21
4. BYENS RUM	33
5. ETAPEPLAN & BUDGET	47

Investeringsplanen for Helsingør Bykerne er udarbejdet marts til maj 2016 af Schønherr A/S og Via Trafik i samarbejde med Helsingør Kommune

1.0

BAGGRUND FOR OPGAVEN

BAGGRUND FOR OPGAVEN

Helsingør Kommune ønsker at arbejde med udviklingen af gader og byrum i Helsingør bykerne. Denne investeringsplan skal danne grundlag for det videre arbejde, med fokus på etablering af et bærende fodgængernetværk samt 5 særlige områder i bykernen, og som grundlag for ansøgninger om medfinansiering til større anlægsprojekter i 2017-2020.

Investeringsplanen skal medvirke til, at der arbejdes sammenhængende og målrettet med at skabe en klar opfattelse af bykernens funktioner og gøre det muligt at udskifte belægninger og inventar løbende, når der alligevel foregår anlægsarbejder, for eksempel i forbindelse med klimatilpasning og etablering af fjernvarme i bykernen.

Som grundlag for investeringsplanen indgår Byrumsplanen, som blev besluttet i 2011, de byrumsprojekter, der allerede er gennemført eller besluttet gennemført, idéer fra borgere og erhvervsdrivende samt planer i øvrigt fra relevante interessenter og samarbejdspartnere. Der er i projektforløbet fra marts til maj 2016 afholdt en lang række møder med berørte interessenter: borgere, erhvervsdrivende, DSB, Movia, Politi, Forsyning Helsingør og relevante fagpersoner i Helsingør Kommune.

Investeringsplanen bliver præsenteret for politikere i juni 2016 og der vil efterfølgende komme en borgerinddragelse.

OPGAVEN

Investeringsplanen er en fremadrettet plan for initiativer der kan skabe sammenhænge og forbindelser i byen. Den skal både kunne bruges som grundlag for at søge anlægsmidler i 2017-2020 og for at søge fondsstøtte og samfinansiering med samarbejdspartnere, idet en udvikling og renovering af bykernen i dette omfang dels må forventes at komme mange forskellige samarbejdsparter til gode og dels vil kræve omfattende ressourcer.

Investeringsplanen har især fokus på følgende emner og områder:

- Etablering af et bærende fodgængernetværk
- Området omkring domkirken og klosteret
- Området mellem stationen (terminalen) og Stengade
- Områderne omkring Simon Spies Plads og Stürups Plads
- Området omkring Wiibroe Plads
- Området omkring Axeltorv

DOKUMENTLISTE

"Lokalplan 1.150 Helsingør Bykerne" 2016, Helsingør Kommune

"Byrumsplan for Helsingør Bykerne", september 2011, Gehl

"Gadernes belægning i Helsingør city", september 1993

"Vurdering af gågadebelægninger i Helsingør centrum" juni 2015, Grontmij

"Apteringsmanual for typer af uderum", 2012, Helsingør Kommune + Vilhelm Lauritzen Arkitekter

"Helsingør Kommune - Analyse af detailhandelen" februar 2014, ICP A/S og Helsingør Kommune

"Parkeringsanalyse for Helsingør Bymidte" oktober 2012, Rambøll A/S

"Skitseforslag til åbning af Klosterhaven i Helsingør" maj 2015, Helsingør Kommune og Schul Landskabsarkitekter

"Risikovurdering vedr. flytning af fodgængerovergang på Jernbanegade i Helsingør" november 2014, Lokalbanen A/S

"Forslag til trinbræt ved Kulturværket" 2013, Lokalbanen A/S

"Busanalyse 2015 - Eftersyn af den kollektive transport i Helsingør Kommune" 2015 Helsingør Kommune

"Tilgængelighedsplan" 2016, Helsingør Kommune

"Tilgængelighedstiltag ved Helsingør Station" november 2015, Via Trafik

"Tilgængelighedsregistrering i Helsingør" 2010, Rambøll A/S

"Status for Tilgængelighed i Helsingør" 2014, Helsingør Kommune.

"Eftersyn af den kollektive transport i Helsingør Kommune" januar 2016, Tetraplan, MOE og Helsingør Kommune

"Visioner for Lokalbanen 2012-2025" marts 2012, Movia og COWI A/S

EKSISTERENDE TRAFIK

I investeringsplanen tages der i vid udstrækning udgangspunkt i den trafikstruktur der er i bymidten i dag. De store linjer ligger fast, men der er et ønske om at gøre de trafikale principper enklere og mere entydige. Vi ved godt det er svært, for der er også mange lokale hensyn der skal tilgodeses, så principperne vil nødvendigvis blive modificeret på en række områder.

Den trafikale vision tager afsæt i den veldefinerede bykerne, der omkranses af ringvejen O1, der dog reelt består af to dele, dels "Ringvejen" (Trækbanen, I. L. Tvedes Vej, Kronborgvej) vest for bykernen og dels "Bygaden" (Havnegade og Jernbanevej) mod øst.

Der er stor forskel på karakteren af de to veje. Ringvejen er en primær trafikvej i Helsingør, der skal have høj kapacitet, og hvor hensynet til bilernes fremkommelighed vejer tungt. Dette i modsætning til Bygaden, der i langt højere grad skal have en udformning, der underlægger sig hensynet til den historiske bykerne, de lette trafikanter og de funktioner der er langs vejen. Man er allerede godt på vej med omdannelse af Havnegades til et bygadeprofil, men dette bør følges op i årene fremover med en yderligere omdannelse, specielt af Jernbanevej.

Det betyder at Ringvejen udgør en barriere i forhold til den øvrige by mod nord. Barrieren bør ikke være større end højst nødvendigt. Her bør der sættes ind med en gennemgang af de formelle overgange, hvor krydsende cykler og gående kan få øget tryk og bedre fremkommelighed gennem støttepunkter, lidt øgede grøntider eller egne cyklistsignaler i de signalregulerede kryds; og et ekstra krydsningspunkt ved Muregade/Rosenkildestien og Trækbanen.

På bygaden betyder det, at vej og omgivelser i højere grad opleves visuelt som et samlet byrum, for eksempel ved bus-terminalen, ved koblingen til Kulturhavnen eller i forbindelse med byudvikling på Svingelport.

Som udgangspunkt udgør hele ringen rundt om bymidten en central og højt prioriteret cykelrute, således at omfanget af gennemkørende cykler inde i bykernen minimeres. Cyklisterne skal her have ordentlige betingelser. På dele af bygaden er der ikke plads til etablering af cykelbaner så her bør der etableres særlige løsninger som gør kørende trafik opmærksomme på cyklerne

I selve bykernen er visionen at området med tiden kommer til at fremstå som et samlet ensartet shared spaces med et "væg til væg" belægning, hvor udformningen af veje og passager naturligt understøtter at bilisterne kører med meget lav hastighed og generelt færdes på de lette trafikanter og beboernes præmisser. Her kan alle trafikarter færdes frit under skyldig hensyntagen til hinanden. Og dog vil der naturligt blive en række steder hvor principperne må vige for praksis:

- Der skal ikke færdes flere biler i de centrale gågader end strengt nødvendigt
- Der vil naturligt være nogle primære ruter til og fra centrale parkeringsområder i bykernen.
- Det skal sikres, at der ikke skabes utilsigtet gennemfartstrafik via smutveje i bymidten
- Og hensynet til cyklisterne afbalanceres med hensynet til handel og fodgængere.

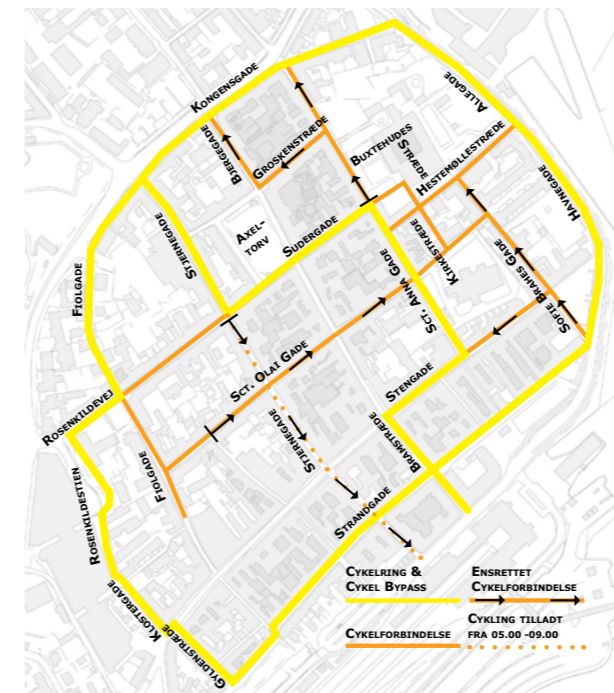
Gaderne i Helsingør bykerne ligger som et fintmasket grid, med overvejende rette gadeforløb. Store dele af kernen er skiltet som gågade med forskellige varianter af kørsel, varelevering og cykling tilladt. Gaderne mod øst og nord-vest er skiltet som almindelige køregader. Kørsel, varelevering og cykling er for en meget stor andel af gaderne ensrettet hvilket gør orientering og bevægelse igennem bykerne svær.

Gaderne varierer i bredde, profil og belægning. For flere af gaderne, både gågader og køregader, gør det sig gældende at de fremstår smalle og svært fremkommelige for fodgængere, cykler, biler eller varelevering. Profilet i disse gader er med et smalt fortov med høj lysning, kørebane, parkeringsbåse og igen et smalt fortov. Mange af fortovene er fyldt med faste elementer som trappesten og kælderhalse, som fungerer som forhindringer og tvinger den gående ud på "kørebane".

Skiltningen af gaderne er blevet ændret over tid efter behov, men gadernes udtryk og indretning er ikke fulgt med - nogle gader med ovenstående profil er for eksempel derfor skiltet som gågade. Bykernens gader er altså trafikalt svære at forstå for både fodgængere, cyklister og bilister.

Ifølge en parkeringsanalyse foretaget af Rambøll for Helsingør Kommune i 2012 er der samlet set et overskud af P-pladser i analyseområdet, svarende til et relativt højt serviceniveau for parkering i Helsingør. Blandt andet var P-huset i forbindelse med Centeret, kun 69% belagt på lørdage, og endnu lavere i hverdage.

Der er dog visse P-pladser, som er næsten fuldt belagte både hverdag og lørdag. Det gælder Kvicklys P-plads og de større P-pladser i randen af Bykernen. I selve Bykernen var der ledige P-pladser både hverdag og lørdag. Bykernen er præget af en uhensigtsmæssig søgetrafik i de smalle, ensrettede gader efter de mange spredte parkeringsbåse i gaderne.

Udtalelse fra stjernemøde i kommunen:
"Ved Svingleport fortsætter folk i bil ind på gågaden, trods belægningsskifte og opkørsel, da de simpelthen ikke opdager at gågaden starter"

Parkering og skitning fylder op i gaderummet

Ekisterende trafikforhold

EKSISTERENDE BELÆGNINGER

Ifølge den hidtidige designmanual for bykernen "Gadernes belægning i Helsingør city" var de fleste gader i 1976 asfalterede, og der blev dengang lavet en langsigtet plan for genopretning af brostensgader og etablering af strøggader med "gågadefliser".

I 1981 blev planen præciseret, og den rødlige gågadeflise adskilt af chausséstensbånd besluttet anvendt. I 1993 blev hæftet endnu engang revideret grundet et fremskredent behov for renovering af gaderne. Gadernes tværprofil blev defineret, da etablering af smalle fortove med høj kantsten havde vist sig at skabe problemer for fodgængerne. Resultatet blev således en beslutning om, at fortovene skulle etableres med en max lysning på 2 cm. Desuden skulle fortove og kørearealer etableres med flisebelægning i hele bykernen og der blev opstillet forslag til prioritering af gaderne.

Når man i dag bevæger sig rundt i Helsingør bykerne, fremstår byens belægninger samt gadeprofiler meget varieret, og det er tydeligt at arbejdet med udskiftning af belægningerne endnu ikke er udbredt til hele bykernen.

I forbindelse med lokalplan 1.150 Helsingør Bykerne har kommunen desuden registreret bykernens belægninger, hvilket underbygger dette. End ikke Strandgade er etableret som ellers var udpeget til høj prioritet.

Ifølge Grontmij's vurdering af gågadebelægninger i Helsingør centrum fra juni 2015 vurderes gågadeflisen i det nuværende læggemønster og tykkelse som ikke egnet. Det gælder i gader med høj trafikbelastning som Stengade, Bjergegade, Hovedvagsstræde og i gader med nogen tung trafik som Sudergade og Kampergade, men herudover også i samtlige vejkryds.

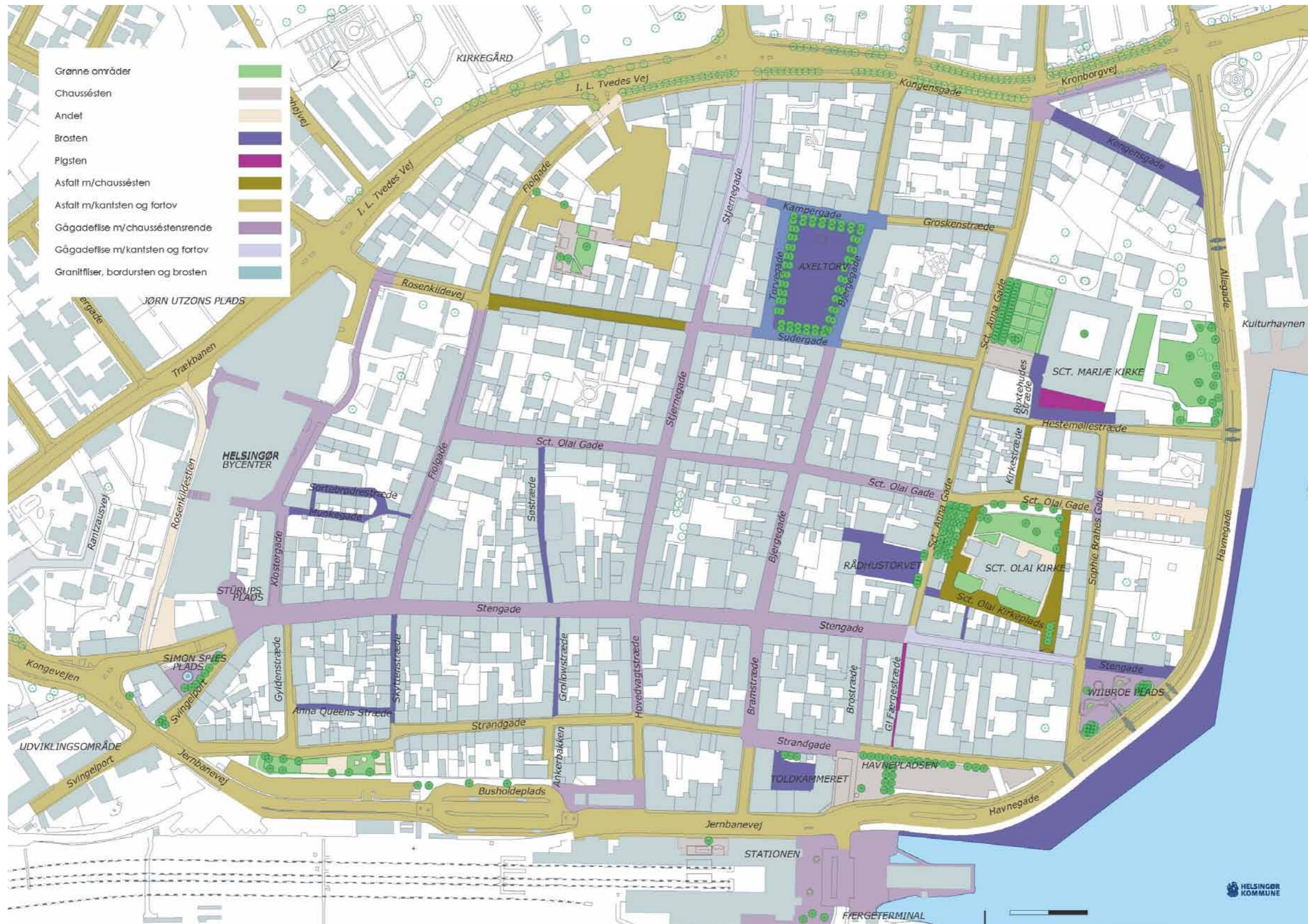
Belægningerne er i dag slidte og mange fliser knækkede, og trænger til udskiftning. Der bliver i dag brugt 500.000,- om året på at skifte knækkede "gågadefliser". Der er derudover en række kritiske belægninger i gågader og på fortove, som kræver udskiftning. Der er derfor en række steder hvor det kan være økonomisk hensigtsmæssigt at prioritere at skifte til den nye belægningstype.

Gågader og fortove med belægninger i kritisk tilstand

Mange forskellige løsninger i de eksisterende belægninger skaber forvirring

Eksisterende belægninger

KLIMATILPASNING VED EKSTREMREGN

Helsingørs kloakker er ikke dimensionerede til at kunne rumme de vandmængder der falder ved ekstremregn. En udbygning af kloaknettet dimensioneret efter ekstremregn ville simpelthen samfundsmæssigt være alt for dyr. Derfor vil der i disse situationer opstå oversvømmelser på terræn. Forsyningsselskabet har ansvaret for at kloakkerne dimensioneres således at spildevandsplanens servicemål kan opretholdes: Oversvømmelse med regnvand på terræn må højst ske hvert 5. år og oversvømmelse med spildevand på terræn må højst ske hvert 10. år. Ansvaret og dermed finansiering af denne andel af klimatilpasningen er Forsyningsselskabets opgave.

Helsingør bykerne er kloakeret med en fælleskloak, hvor både spildevand og regnvand løber i samme rør. Forsyning Helsingør planlægger at klimatilpasse bykernen ved at fjerne en del af regnvandet fra kloakken. Det frakoblede regnvand ønskes i stedet ledt til havnen i åbne render i midten af vejene hvis det er miljømæssigt muligt. På den måde bliver den eksisterende fælleskloak mindre belastet med regnvand og kan så leve op til serviceniveauet, hvor der kun må ske oversvømmelse med spildevand på terræn hvert 10. år. Dette giver gode muligheder for at klimatilpasningen og dermed forsyningsselskabet kan være med til at finansiere en andel af udgifterne ved en omlægning af gadeprofilen.

I ekstreme situationer med regnskyl ud over det fastsatte serviceniveau er forsyningsselskabet ikke ansvarlige, men her har kommunen ansvaret på offentlige arealer. Kommunen kan ikke sikre borgerne 100 % mod oversvømmelser med mindre, der investeres enorme beløb i klimasikring. Byrådet har til opgave at vælge et serviceniveau, som både er acceptabelt for borgerne og ligger inden for, hvad der er økonomisk realistisk. Finansiering op til dette valgte ekstra serviceniveau er kommunens opgave. Derudover har kommunen et beredskab, som sikrer borgerne ved skybrud.

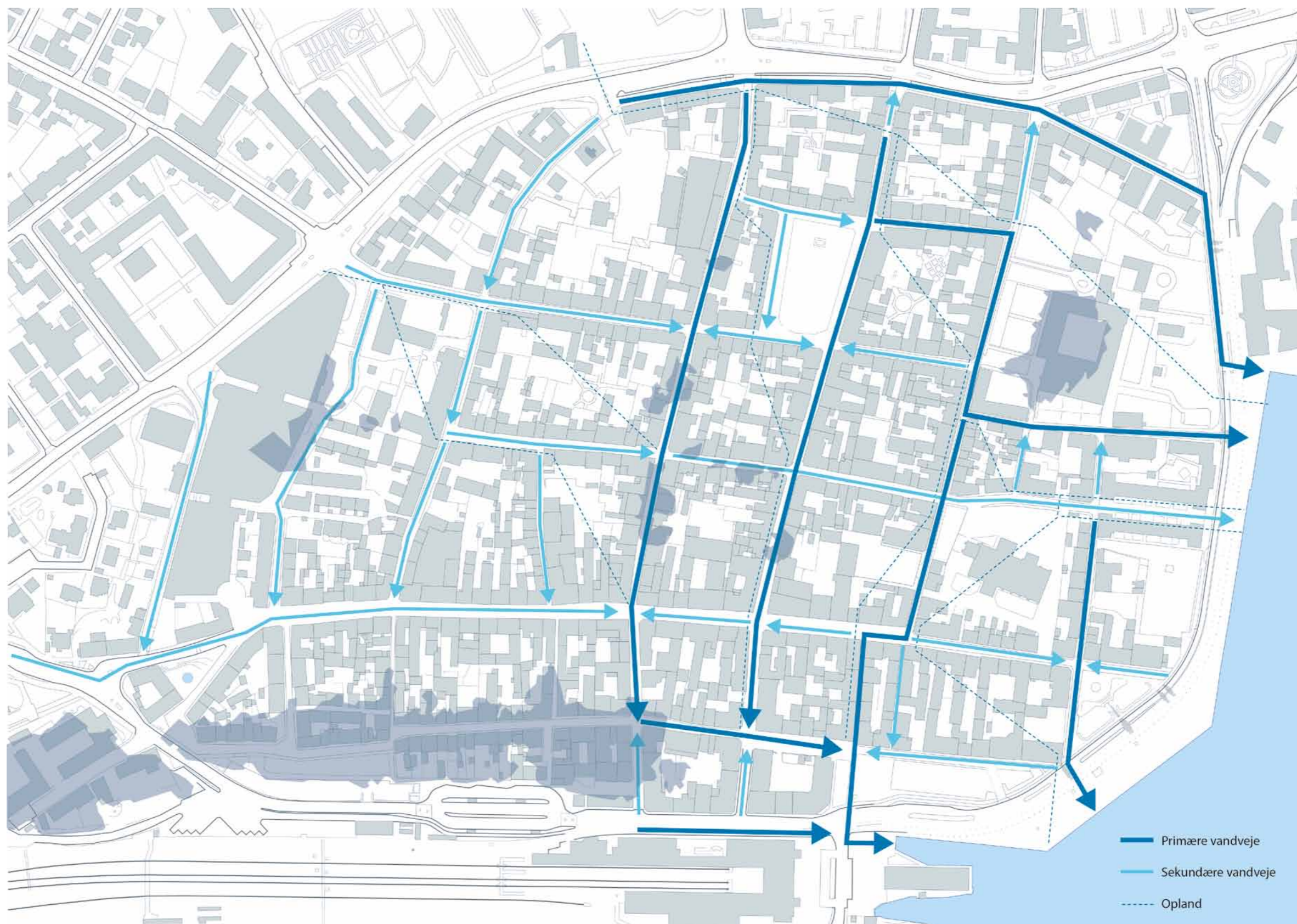
Der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til hvilket serviceniveau der skal være gældende ved skybrud for Helsingør bykerne. Dermed er det ikke fastlagt hvor stor et vandvolumen klimaløsningerne i gadeprofilen skal kunne rumme udover det serviceniveau forsyningsselskabet skal levere. Det er ikke besluttet hvem der skal finansiere, hvilke andele af anlæggelsen og driften af vandvejene.

Løsningerne i dette projekt er derfor baseret på erfaringer fra lignende klimatilpasningsprojekter i andre danske kommuner og anslår en typisk fordeling af finansieringen mellem en kommune og et forsyningsselskab. Der er desuden en række forskellige støtteordninger, hvor man kan søge om tilskud til konkrete klimatilpasningsprojekter og som kan være relevante at bringe i spil i Helsingør bykerne.

Forskellige vandrendetyper i Helsingør

Oplæg til vandveje samt eksisterende oversvømmelsen ved en 100 års hændelse, kilde: WebGIS

2.0

VISION FOR BYKERNEN

VISIONEN

ET LET FORSTÅELIGT GADERUM

Helsingør bykerne skal netop opfattes som en kerne, et sammenhængende område afgrænset af ringvejen mod landsiden og bygaden mod vandsiden. Når man bevæger sig ind i området, må man ikke være i tvivl om, at man er inde i bykernen.

Kanten af bykernen er derfor vigtig, ligesom måden hvorpå overgangen til omgivelserne bearbejdes. På tværs af Ringvejen skabes således forbindelser, mens bykernen kobles på bygaden og flettes rumligt sammen med denne.

Bygaden omdannes så den ikke fremstår som en overordnet vej men det er fortsat en bilvej hvor de bløde trafikanter skal være opmærksomme på den kørende trafik. Bykernens fodgængernetværk styrkes ved at udvide "shared space" til alle bykernens gader. I området arbejdes således med et hierarki hvor al trafik foregår på fodgængernes præmisser, derefter tilgodeses cyklister og slutteligt bilisterne - optimalt friholdes bykernen for parkeringssøgende trafik og unødvendige parkerede biler i de smalle, historiske byrum.

For at underbygge bykernen som "shared space" og hermed fodgængernetværket etableres byens gulv som en væg til væg belægning med en niveaufri og gennemgående belægning i granit. Fodgængerne vil gå midt i gaderne og styre bykernens flow. Som i dag vil der fortsat være gader forbeholdt de gående, 'et opgraderet fodgængernetværk' som er mere tilgængeligt, med ledelinie og kun begrænset varekørsel.

Af æstetiske og historiske grunde bevares de mindre tilgængelige stræder med ujævne overflader i brosten og pigsten og i et enkelte tilfælde genetableres den på steder hvor der i dag er moderne, plane belægninger, som for eksempel foreslået i Kirkestræde.

Vandreder etableres som gennemgående element i hele bykernen og giver en historisk reference i gaderne i håndteringen af vand samt medvirker til at fremhæve gadens længderetning. Vandrede kan desuden udformes med en rist så den kan fungere som ledelinje.

EN ROBUST PLAN

Bymidtens nuværende udformning følger en designmanual fra 1976 og er efter 40 år endnu ikke fuldt udført i hele bykernen. Målet med denne nye investeringsplan er at danne basis for en designstrategi som kan holde endnu længere end den foregående. Det kræver en plan som er robust på alle de følgende områder:

- Langtidsholdbar
- Tilpasningsdygtig
- Udtrykket
- Klimatilpasset
- Praktisk

LANGTIDSHOLDBAR

Et holdbart, genanvendeligt materiale i et enkelt design og en fleksibel plan som kan holde i mange år. Anlæggelsen skal kunne faseopdeles og implementeres løbende over mange år.

TILPASNINGSDYGTIG

Et gadedesign som kan rumme ændringer i anvendelse uden omlægning af belægningen, Gadens anvendelse kan ændre sig mange gange over tid: kørsel parkering, udeservering, og bygninger kan skifte mellem erhverv eller boliger

UDTRYKKET

En belægning med en moderne udformning som passer ind i et historisk miljø. En smuk granitbelægning, som patinerer flot, og med et spil i de nordiske granitfarver som passer til historiske facaders varierede materiale- og farvesammensætning

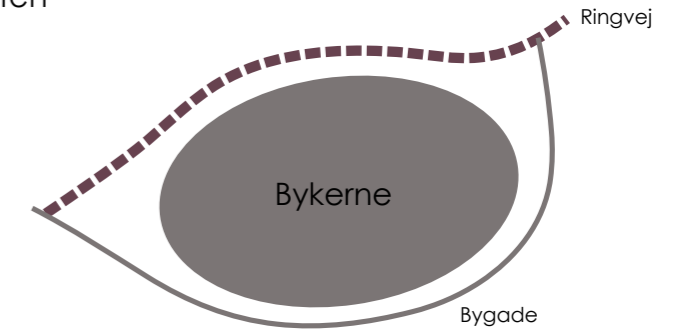
KLIMATILPASSET

Et design som er fremtidssikret for klimatilpasning. Et gadeprofil som kan rumme mest muligt regnvand i et let forståeligt afvandsprincip

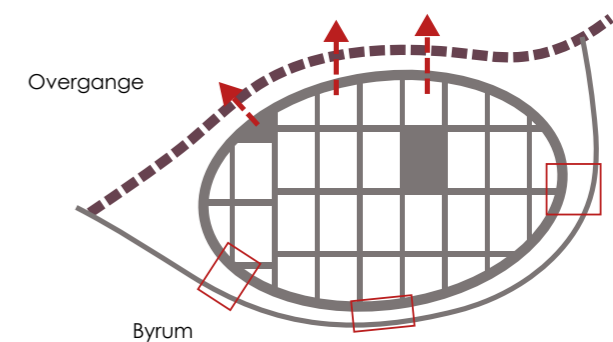
PRAKTISK

Løsninger som er rationelle i anlæg og drift og kan modstå tung transport, fejmaskiner og reparationer. Klimatilpasning kan bidrage økonomisk til både anlæg og drift.

Kanten

Forbindelser

Fodgængernetværket

- Shared space
1. Fodgænger
  2. Cyklist
  3. Bilist

Bykernens gulv

Væg til væg granit

FORBINDELSER

Bykernen vender ryggen til omgivelserne, herunder stationen, vandet samt kulturhavnen, og det giver en oplevelse af at ankomme til bagsiden, og det er i dag ikke klart hvor man skal hen og hvor tingene sker.

Ved Svingelport afskæres omgivelserne ovenikøbet af en hævet vej, som ligger som en barriere imellem bykernen og det fremtidige udviklingsområde.

Mod vest afskæres bykernen fra den resterende by af et meget bredt trafikalt system bestående af to parallelle veje, hvoraf Ringvejen er bykernens omfartsvej og Kongensgade en lokal adgangsvej.

Fodgængernetværket i bykernen trænger til at blive styrket, både ved forbindelser igennem og ankomster hertil, og ikke kun via en tilgængelig belægning - men også ved hjælp af sammenhænge, views og visuelle hotspots.

På tværs af Ringvejen skabes forbindelser, mens der langs Jernbanevej etableres byrum som skaber sammenhænge.

Det eksisterende fodgængerflow i bykernen ændres ikke radikalt i fremtiden, men understreges og tydeliggøres blot.

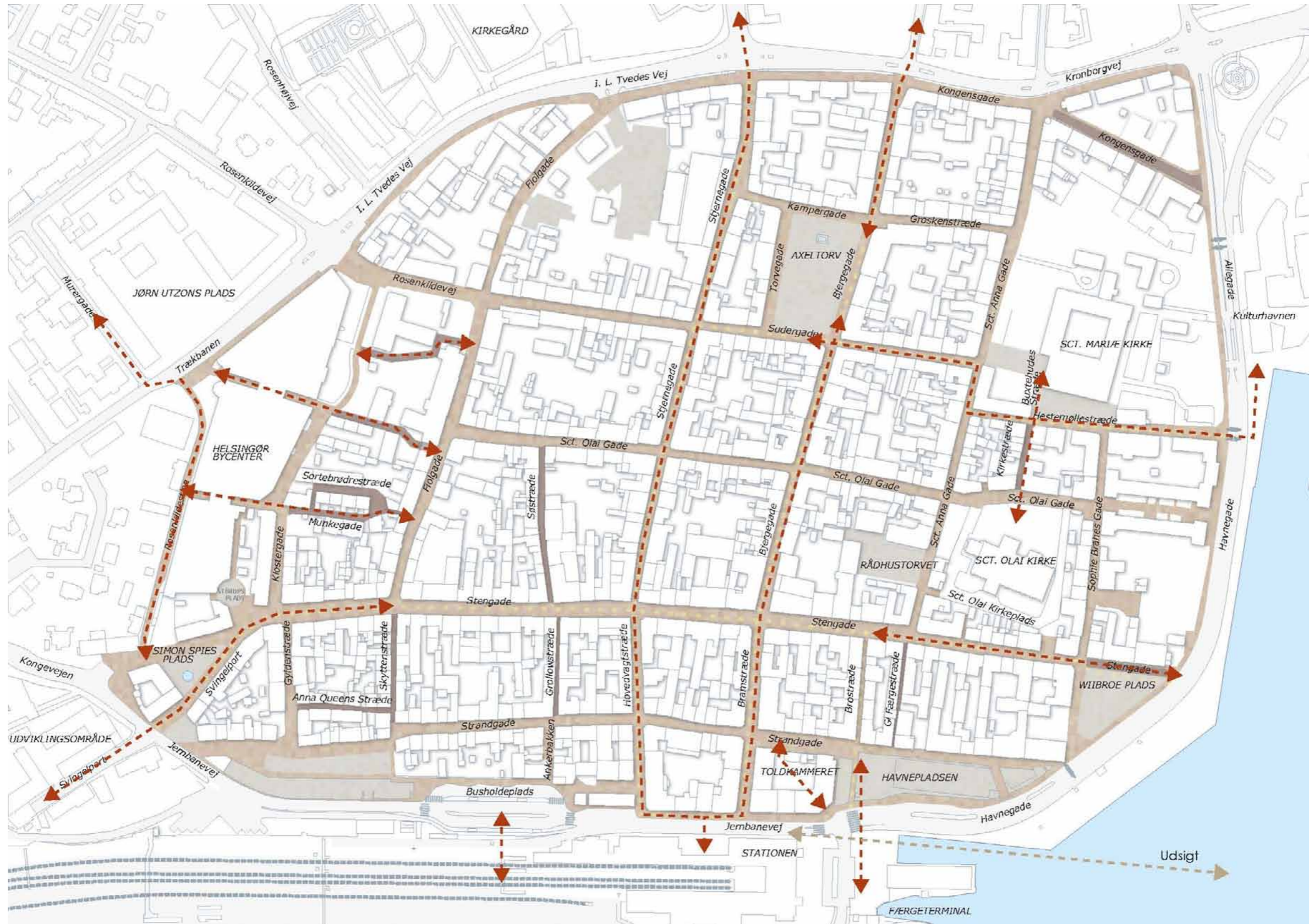
Hele bykernen vil fremtidigt skiltes som gågade med mere eller mindre kørsel tilladt, og altså altid på fodgængernes præmisser. Kørsel foregår således max ved 15 km/t. Cykler må som udgangspunkt køre i alle gader - men restriktioner vil forekomme for eksempel i gågader uden kørsel.

"Shared space" fungerer ikke med et gadeprofil med fortov og kantsten, og disse nedlægges i hele området, hvilket øger fremkommeligheden for fodgængerne yderligere, som sikkert og uden tvivl om hvad de må, skal bevæge sig i gadernes fulde bredde.

Hvor forbindelserne ønskes særligt styrket for fodgængerne, etableres et højt prioriteret fodgængernetværk med ledelinier. Både i gågader uden kørsel, men også i gader med kørsel tilladt kan der etableres ledelinie i gadens tværprofil - her eventuel placeret assymmetrisk i den ene side af gaden så gående og kørende trafik opfatter i hvilken side de kan passere hinanden.

Utydelige overgange ved henholdsvis stationskoblingen, Hestemøllestræde og Kongensvej / Stengade

Plandiagram af forbindelser

TRAFIKALE ÆNDRINGER

Et af de steder, hvor der foreslås en markant nedbygning af bygaden er i krydset Kongevejen / Stengade. Stengade har ændret trafikfunktion, og skal fremadrettet ikke afvikle trafik i nævneværdigt omfang, og slet ikke i et omfang, som da krydset blev anlagt. I Stengade skal der primært afvikles varetrafik, hvilket åbner mulighed for at Stengade blot tilsluttes Kongevejen i en overkørsel, og hvor signalreguleringen måske kan fjernes. Samtidigt kan krydsets indskrænkes markant ved at forbyde højresving fra syd ind ad Stengade og muligvis også venstresving ud. Det skal ses i sammenhæng med et ønske om at føre det centrale bystrøg ad Svingelport på tværs af Jernbanevej, der om muligt sænkes, således at en kommende byudviklingen vest for Jernbanevej naturligt, visuelt og reelt hænger sammen med bykernen. Her skal der være en sikker signalreguleret overgang. Den fungerer måske bedst sammen med en fortsat signalregulering af krydset ved Stengade. Det må den videre planlægning vise. Stedet rummer i hvert fald potentiale for forbedringer

Investeringsplanen rummer også forslag til ændringer af de lokale ruter for bilerne fx til og fra parkeringen ved Klosteret, i forbindelse med ønsket om en ændret udformning af Hestemøllestræde. Da der i vid udstrækning vil være tale om lokalkendt ærindetraffic anses det for trafikteknisk muligt og realistisk at ændre ruter indenfor bykernen, blot tilgængeligheden til de enkelte parceller opretholdes. De konkrete forslag handler i højere grad om politiske valg hvor specifikke lokale fordele og ulemper for enkelte interessenter skal afvejes. Det vil ske i den videre planlægning

Opgradering af fodgængernetværket betyder kun mindre trafikale konsekvenser for den kørende trafik.

I fire områder i bykernen ændres de trafikale forhold, dette drejer sig om Svingelport (1), området ved den sydlige del af Hovedvagtstræde og Bramstræde (2), den østlige del af Stengade (3) samt Hestemøllestræde (4).

For hvert område betyder det

1. Stengade forlænges som gågade uden kørsel til Rosenkildestien og som gågade med ledelinie ad Svingelport på tværs af Jernbanevej. Hvis muligt sænkes Jernbanevej her - så tilgængelighed og visuel kontakt øges på tværs til det nye udviklingsområde. Syd for Svingelport etableres ny vejforbindelse overfor parkeringsarealet mellem bygaden og udviklingsområdet. P-båse i de berørte gader nedlægges, og der henvises til P-huset og P-arealet ved Strandgade i helt nær tilknytning til området.

2. Gågaderne forlænges til stationskoblingen. Hovedvagtstræde og Bramstræde forlænges som gågader uden kørsel og med ledelinier til Jernbanevej hvor fortorvet udvides for at markere ankomsten til bykernen fra stationen. P-båse i Bramstræde nedlægges og der henvises til P-arealet ved Havnepladsen. De berørte afsætningspladser på Jernbanevej genetableres i forbindelse med den nye busterminal eller på stationspladsen. Lukning af de to gader for bilkørsel, dog med varekørsel tilladt, kræver at ensretningen i Strandgade vendes mellem Hovedvagtstræde og Bramstræde, og gennemgående kørsel gennem Strandgade kan ikke hindres.

3. Stengade forlænges som gågade uden kørsel til Wiibroe Plads. Det kræver dobbeltrettet kørsel i Sct. Anna Gade syd-øst for Sct. Olai Gade til Rådhusstrædes P-areal. Sammenholdt med lukningen af Hestemøllestræde for kørsel må der forventes en mindre stigning i antallet af biler i Sophie Brahes Gade. Desuden ledes alle bilister fra Rådhusstrædet til at køre ad Sct. Anna Gade mod bykernens nord-vestlige afgrænsning. Alternativt fjernes parkeringen fra Rådhusstrædet.

4. Hestemøllestrædeområdet fredeliggøres. Kirkestræde samt begge ender af Hestemøllestræde lukkes for kørsel. For at styrke forbindelsen imellem Kulturhavnen og Axeltorv ydeligere etableres strækningen med ledelinie. Kantstensparkering i Hestemøllestræde samt parkeringen på forpladsen til klosteret fjernes. Der henvises til P-båse i Sct. Anna Gade. Parkering på stiftets areal langs med klosteret kan bevares eller nedlægges efter ønske. Kirkestræde genetableres med brosten, som er en mindre tilgængelig belægning, for at styrke den visuelle forbindelse imellem klosteret og kirken.

Plandiagram af trafikale ændringer med antal nedlagte P-pladser

3.0 BYENS GULV

BELÆGNINGSPLAN

Byens gennemgående, væg til væg belægning udføres i granit. De primære arealer, gang- og kørezoner, udføres i små stokhuggede flækker.

Det valgte materiale er velegnet for netop denne type gaderum. Flækkens lille format passer godt til bykernens smalle, intime gaderum, og udtrykket er moderne i et ellers historisk funderet materiale. Belægningen understreger at dette er gaderum for byens bløde trafikanter. Variationen i form giver et spil i belægningen, men giver samtidig belægningen, sammen med dybden på stenen, stor styrke i forhold til kørsel og vrid fra selv de store lastbiler.

Stenens stokhuggede overflade gør den tilgængelig for de bløde trafikanter med hjul, samt gør den anvendelig for cyklister. Belægningens tilpasningszone langs facaderne etableres i chaussésten med en lille niveauforskel til den jævne belægning i flækker så den kan fungere som støttelinie for svagtseende og blinde.

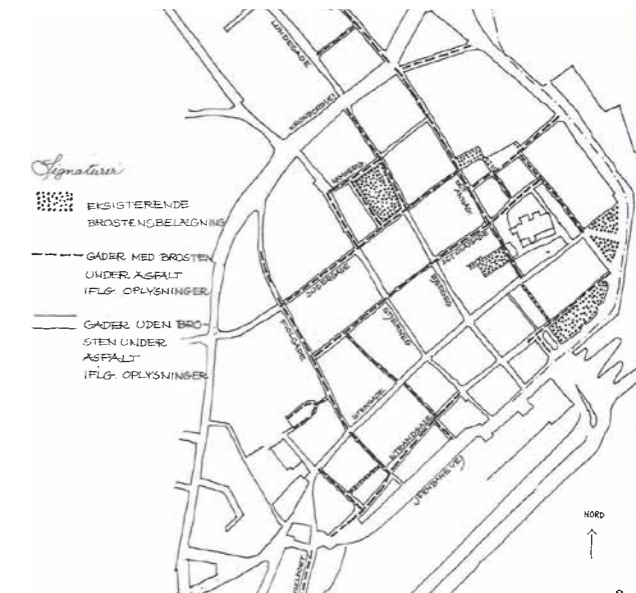
Sammen med flækken er vandrenden et gennemgående, historisk og genkendeligt element i gadebilledet. Vandrendene kan være åbne eller lukkede. I gader udpeget som en del af det særligt højt prioriterede fodgængernetværk anvendes en lukket vandrende i støbejern, som også fungerer som ledelinie. I de resterende gader etableres en åben vandrende som også fungerer som støttelinie for svagtseende.

Grundet vandrendernes dobbeltfunktion er dimensioneringen af disse på den enkelte strækning vigtig, for at "sikre" byens borgere tørre sko - ved almindelig regnmængde! Samtidig er det vigtigt at markeringen af den åbne vandrende ikke kolliderer med parkerede biler i parkeringsbåse i gaderne. De endelige løsninger for tilgængelighed og ledelinjer skal udvikles og testes sammen med handicaprådet.

Flækker i stort format anvendes på Stengade samt pladser og særlige steder, ligesom der også på disse steder kan anvendes stokhuggede fliser. Dette anbefales dog kun på arealer uden kørsel af nogen form.

Bykernens kant er vigtig for forståelsen af det trafikale hierarki. Byens gulv af små flækker trækkes helt ud på fortovet i gaderne rundt om bykernen og slutter ved kantstenen. Som cyklist, bilist eller lastbilchauffør med varer til området kører du således op på belægningsfladen ved ankomst til bykernen, og du bliver gjort opmærksom på at du kommer ind i et særligt område.

Nuværende granitbelægninger i gaderne bør så vidt muligt genanvendes. Ifølge "Gadernes belægning i Helsingør city" er der stor sandsynlighed for, at der også under den nuværende belægning eksisterer gamle brostensbelægninger. Hvis dette gør sig gældende anbefales det at disse anvendes på pladser, P-arealer, eller som bånd i den nye belægning. Derudover bør Kirkestræde genetableres med brostensbelægning og tilpasningszone i pigsten som én af byens særlige stræder med en historisk karakter.

Eksisterende brostensbelægninger, "Gadernes belægning i Helsingør city" 1993

MATERIALEKATALOG

I materialekataloget på næste side, ses hvilke materialer der er tænkt anvendt hvor, fremadrettet i Helsingør bykerne.

Som fugemateriale anbefales Lithomex-fugen som er en bunden fuger som består af kvartssand blandet med en 2-komponent binder (harpixlim) med en række fordele:

- Fås i 3 farver: sort, natur og stengrå.
- Forstærker brolægninger til at modstå de største lastbiler på op til 48 ton
- Ingen tomme fuger, der let opsamler snavs, ølkapsler, cigaretskod osv.
- Modstår alle typer af suge-/fejmaskiner
- Ingen kostbar gas til ukrudtsbrænding 8 gange årligt, = CO2 besparelser
- Ingen medarbejdere i farlige trafikale situationer, under lugearbejdet
- En permanent belægning uden ukrudt

I forhold til reetablering ved småopgravninger er det for flækkerne sat med almindelig grusfuge ret ukompliceret. I modsætning til fliser med meget lille fuger, har man ved flækkerne en bredere fuger og hermed også større fleksibilitet ved lægningen – ligesom der anvendes forskellige størrelser af sten.

Ved brug af Lithomex fugen er reetablering mere kompliceret. Ved opbrydninger er stenene klistret sammen, så de kan først genbruges efter rensning. Det letteste er at man har nogle nye flækker liggende på lager, så man kan lægge.

Ideelt skal alle ledningsejere i god tid adviseres, så de kan nå at planlægge og omlægge ledninger før brolægningen. Man kan også lægge tomrør til nye ledninger, ved steder hvor man forventer at der kan komme nye ledninger.

Alternativt kan man vente med at fuger med lithomexfugen på strækninger hvor man ved der kommer opgravninger.

Ved bevaring eller etablering af parkeringsbåse i gaderne markeres disse med diskrete markeringssøm.

GADER			STRÆDER			PLADSER
Tilpasningszone - langs facader	Gangzone Udstillingszone (Sten- gade)	Vandrende/ ledelinie	Tilpasningszone - langs facader	Gangzone	Vandrende/ ledelinie	Gangzoner/ opholds- arealer
						
Chaussesten genbrugte	Små flækker stokhuggede	Lukket vandrende - aco	Pigsten	Brosten genbrugte	Åben vandrende - granit	Fliser stokhuggede
						
Mosaiksten genbrugte	Store flækker stokhuggede	Lukket vandrende støbejern og granit	Chaussesten genbrugte	Brostensbånd		Chaussesten genbrugte
						
		Åben vandrende - granit	Mosaiksten genbrugte			Brosten genbrugte
						
						Store flækker stokhuggede

GADEPROFIL - STENGADE

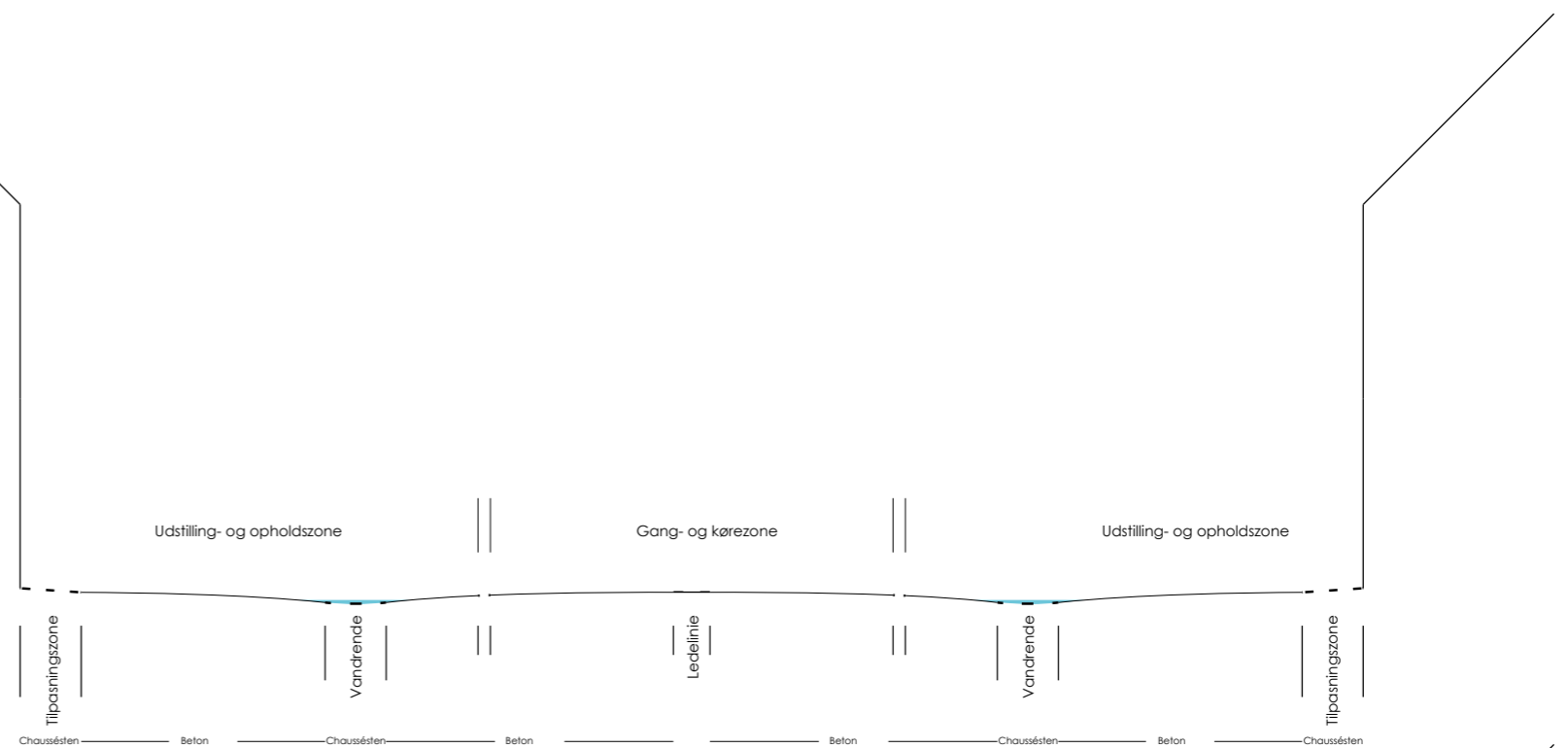
Gaden omprofileres, se eksisterende og nyt tværsnit.

For gadeprofilet gælder et symmetrisk tværsnit, hvad belægning angår, med en tilpasningszone på ca. 50 cm i chaussésten og med en 15-25 ‰ hældning fra tilpasningszonen mod midten.

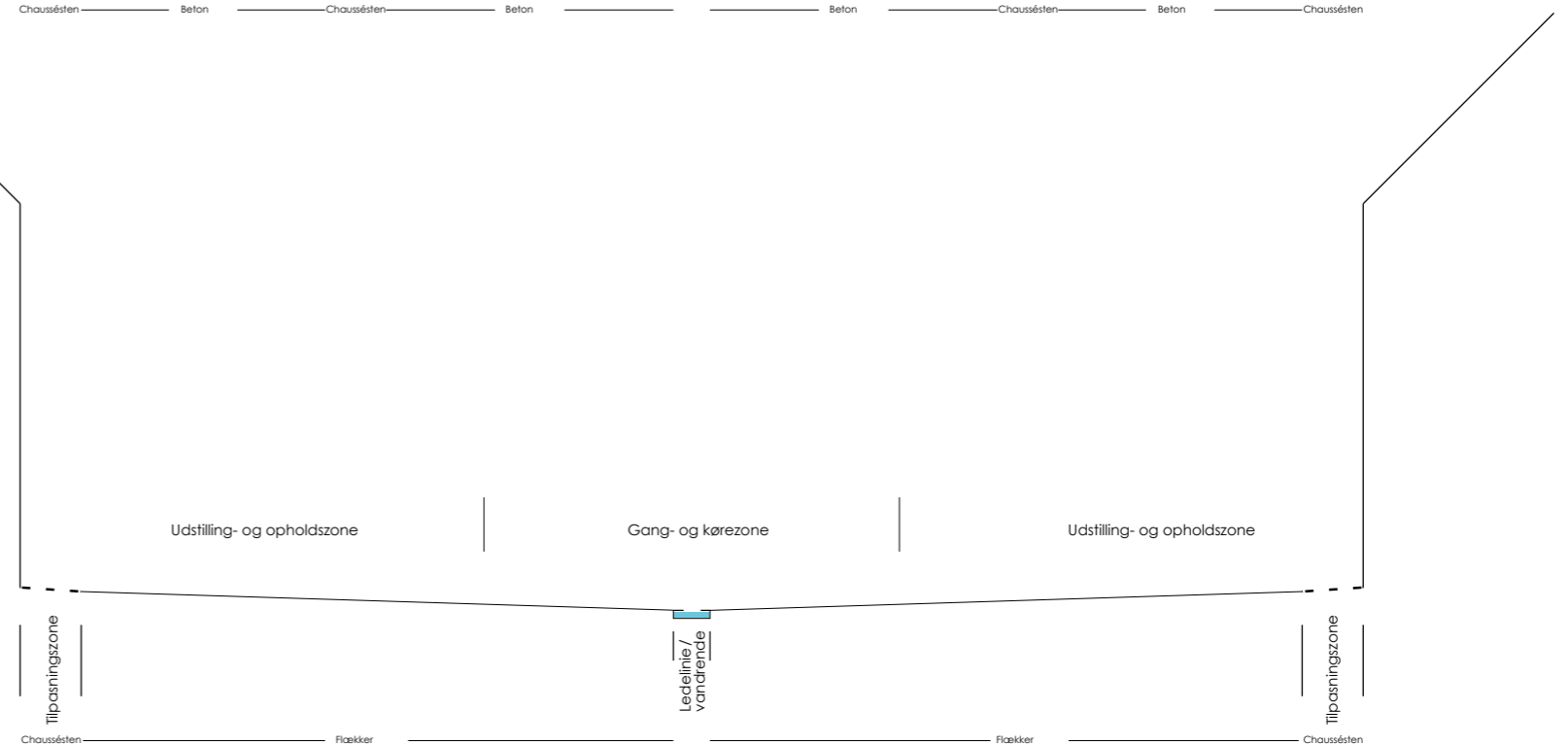
Centralt i gaden placeres vandrenden, som udformes så den også kan anvendes som ledelinie. Det kræver en hvis kapacitet til vand under terræn, samt en taktile overflade på risten.

Der anvendes små flækker i udstillings- og opholdszonen, mens gang- og kørezonen etableres i store flækker.

Eksisterende Tværsnit

Nyt Tværsnit

Eksisterende Stengade

Ny Stengade

STANDARD GADEPROFIL

Gaden omprofileres, se eksisterende og nyt tværsnit.

For det generelle gadeprofil gælder et symmetrisk tværsnit, hvad belægning angår, med en tilpasningszone på ca. 50 cm i chaussésten og med en 15-25 ‰ hældning fra tilpasningszonen mod midten i små stokhuggede flækker. Gadens v-profil markeres i midten/bunden med en ca 30 cm åben vandrende.

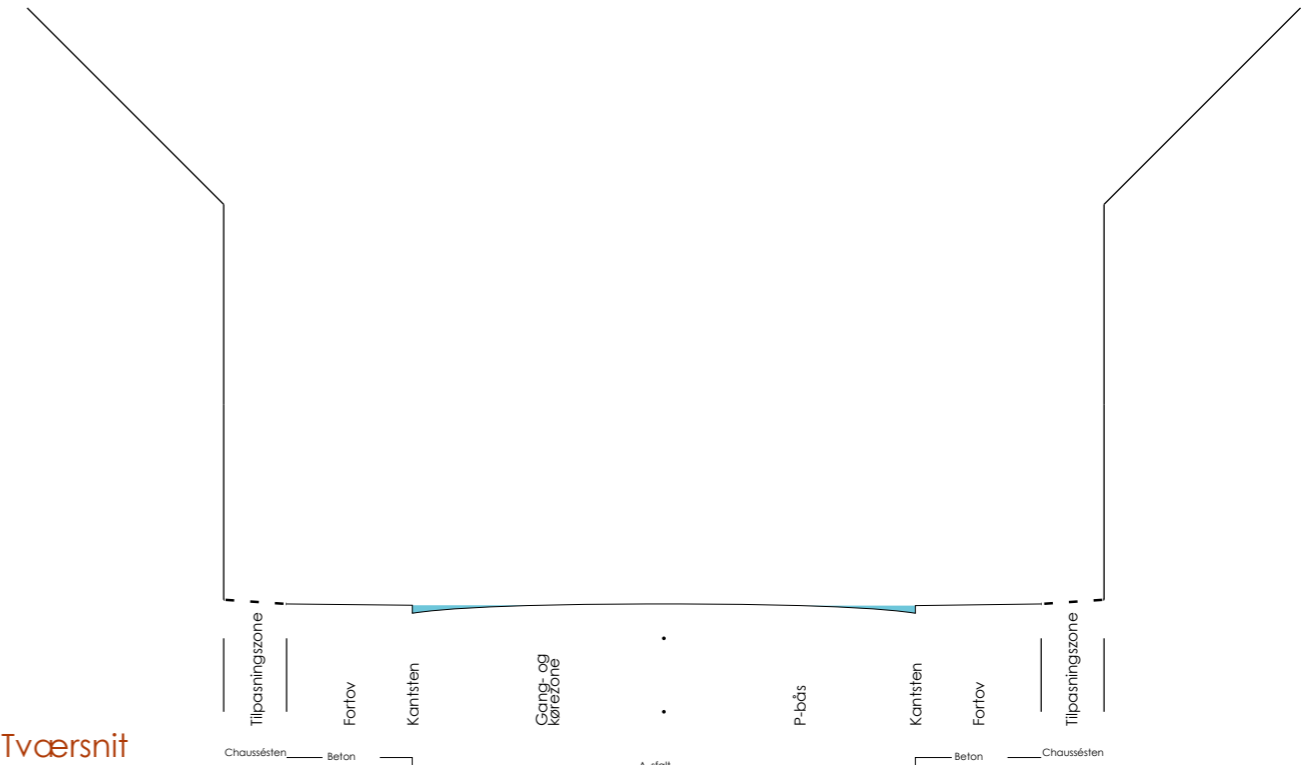
Som støttelinie for svagtseende og blinde etableres tilpasningszonen med en lille niveauforskel til den jævne belægning i flækker.

Gader udpeget som særligt højt prioriteret fodgængernetværk etableres med en lukket vandrende/ ledelinie som i Stengade.

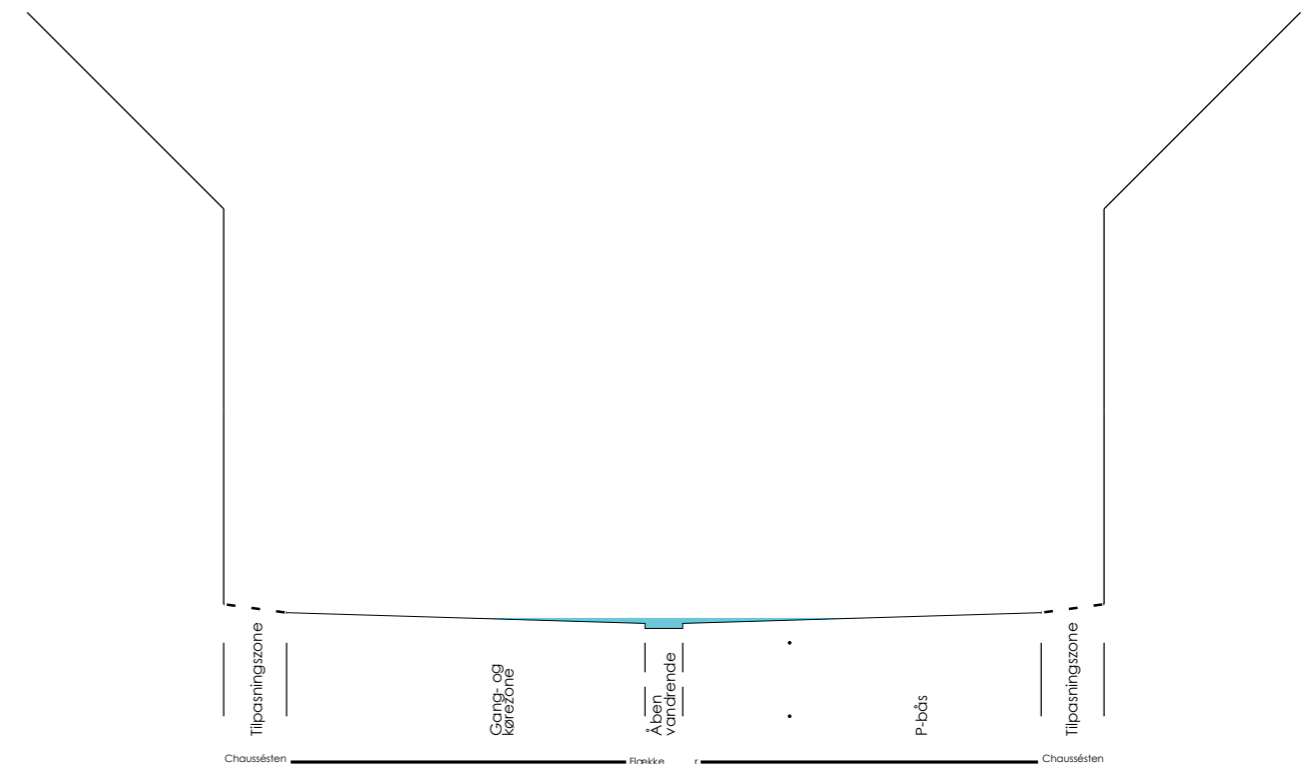
Det gælder:

- Forlængelsen af Stengade ad Svingelport samt til Wiibroe Plads
- Hestemøllestræde ad Sct. Anna Gade til Sudergade. Ad denne forbi Axel Torv til Stjernegade
- De to handeleggader Hovedvagtstræde og Bramstræde i deres fulde længde
- Fortovet på Jernbanevej fra Hovedvagtstræde til Havnepladsen
- Brostræde

Eksisterende Tværsnit

Nyt Tværsnit

Eksisterende Strandgade

Ny Strandgade

BROSTENSSTRÆDER

Eksisterende brostensbelagte stræder/ gader bør bevares. Gaderne har en særlig karakter som giver bykernens stræder en særlig stemning. Gaderne er mindre fremkommelige, og derfor ikke udpeget som en del af det højt prioriteret fodgængernetværk. Det er dog muligt fra bykernens øvrige gader at få et kig ned ad byens historiske stræder.

Brostensstræderne er udpeget på plandiagrammet på modstående side. Som tidligere skrevet bør Kirkestræde, grundet placeringen imellem Sct. Mariæ Kirke og Sct. Olai Kirke, prioriteres til at blive genetableret som brostensbelagt stræde.

Bevaringen drejer sig om:

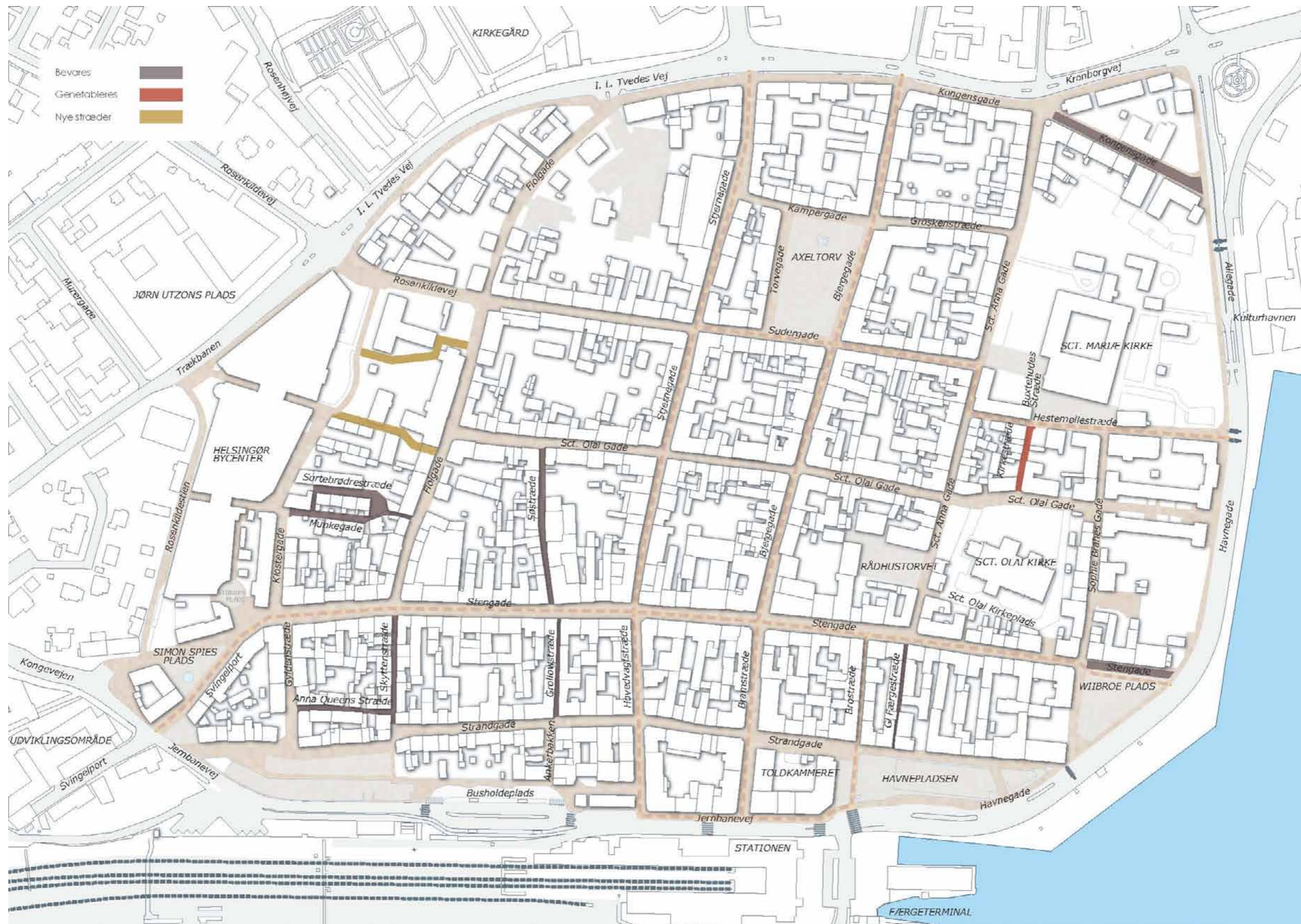
- Sortebrødestræde
- Munkestræde
- Anna Queens Stræde
- Skyttensstræde
- Grollowstræde
- Søstræde
- Gl. Færgestræde
- Stengades østlige ende
- Kongensgade

Samt arealer ved:

- Axeltorv
- Sct. Mariæ Kirke
- Rådhusstorvet
- Toldkammeret

Eksisterende bevaringsværdige brostensbelægninger

Plandiagram af brostensstrøder

4.0 BYENS RUM

BYENS RUM

Jernbanevej / Havnegade skal opfattes som en bygade i tilknytning til Helsingør bykerne, udviklingsområdet ved Svingelport, stationen, havnen og Kulturhavnen. Omkring bygaden skabes koblinger mellem de nærliggende interessepunkter, og gaden deles rumlig op i strækninger med forskellig karakter op.

BUSTERMINALEN

Busterminalområdet har i dag karakter af bagside med lukkede mure mod stationen og Standgades baghave. I en fremtidig udformning af området bør det prioriteres at offentligt henvendte funktioner placeres i stueetager i bebyggelse omkring terminalområdet for at give passagerer servicetilbud, liv og tryghed.

Der er mange aktører i området og man bør derfor nedsætte en projektgruppe med de alle aktører og få skabt et fælles projekt. Lokalbanen arbejder i øjeblikket med en mulig udvidelse af spor og perronarealer og da arealbehovet til dette er ukendt er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at undersøge nye udformninger af terminalområdet. Movia har også planer om at sammenlægge lokalbanerne "Lille Nord 930R" og "Gribskov- og Hornbækbanen 940R/ 960R" til en samlet Ringbane .

HAVNEPLADSEN / STATIONSPLADSEN

Havnegade flyder i dag sammen med de to omgivende pladser og det gør det svært at orientere sig og anvende byrummene. Ved at lave en rumlig adskillelse til Havnegade kan hver plads få en tydeligere identitet og anvendelse og trafikken vil opleves som mindre dominerende.

Stationspladsen har den bedste udsigt til havnen og Kronborg og dermed et godt potentiale for at blive en smuk opholdsplads. Udsigten fra Jernbanevej kan forbedres ved af forsænke en mindre plads i bunden af havnebassinnet ved Sundbusserne. Her kunne man anlægge en intim plads hvor man kan sidde tættere på vandspejlet og herfra kunne havnepromenaden udvides med en lavereliggende træbro.

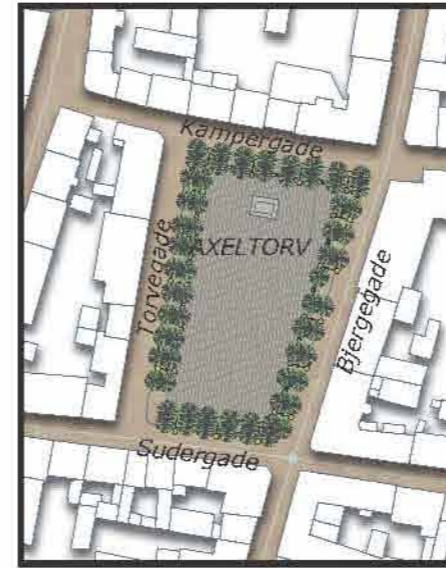
Havnepladser er i dag afgrænset fra Strandgade af en enkelt træække. Ved at gentage en ny træække langs Havnegade vil Havnepladsen blive defineret som et samlet areal som kan anvendes fleksibelt til skiftevis parkering, marked eller store events efter behov og årstiden skiften.

Fem byrum beskrives mere i detaljer på de følgende sider:

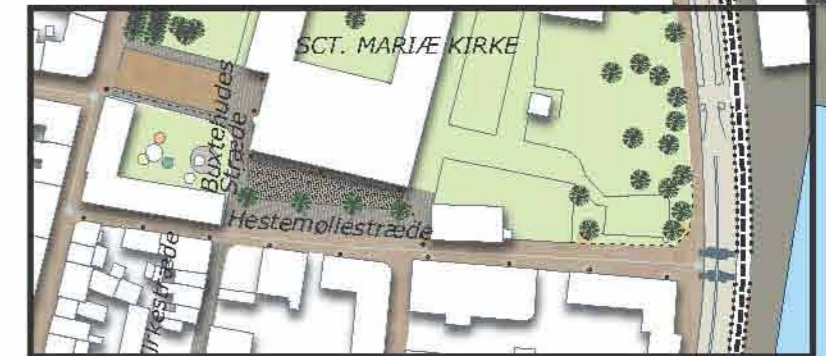
1. Svingelport/Simon Spiess Plads
2. Stationskoblingen
3. Wiibroe Plads
4. Hestemøllestræde
5. Axeltorv

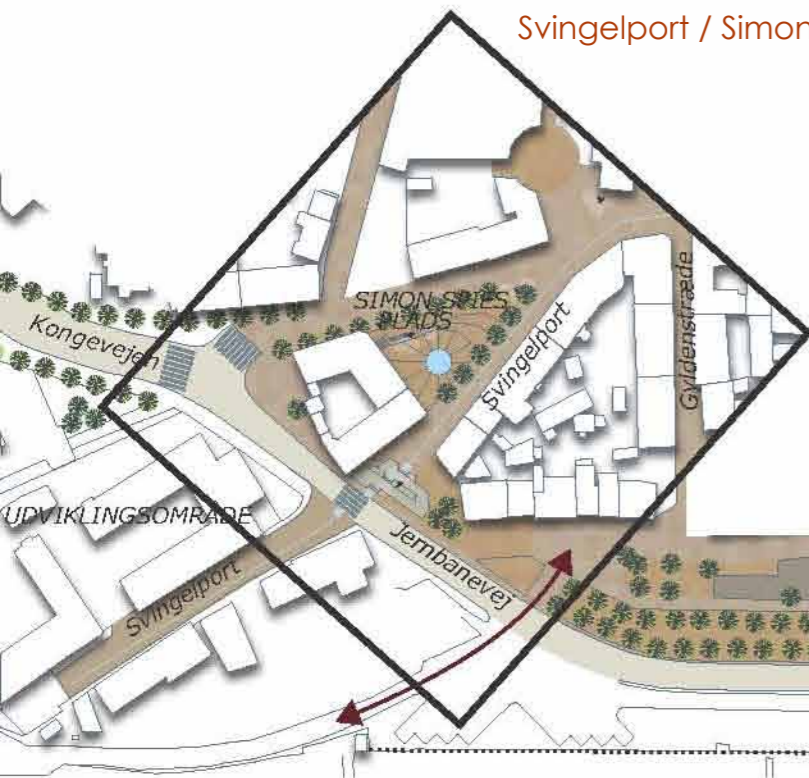
Axeltorv

Hestemøllestræde

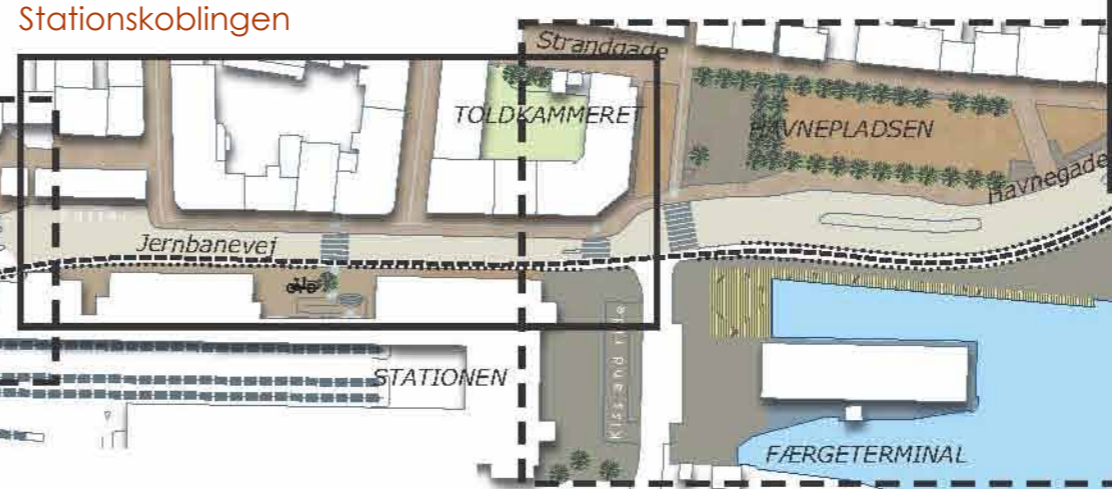
Svingelport / Simon Spies Plads

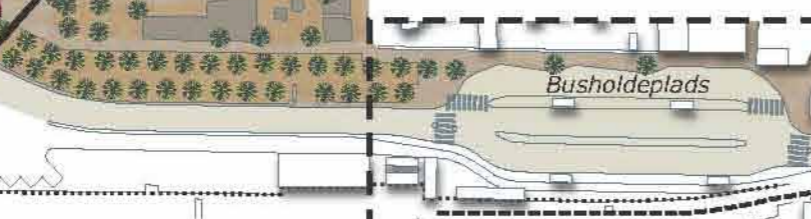
Wiibroe Plads

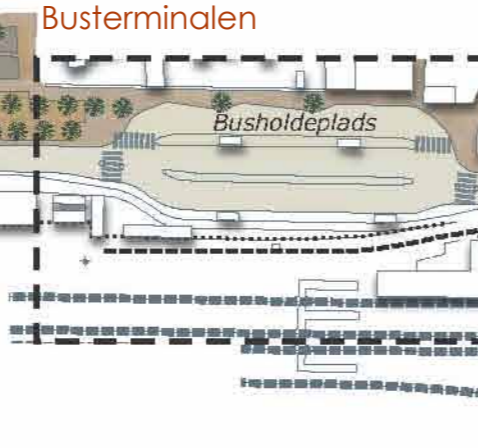
Havnepladsen / Stationspladsen

Busterminalen

Stationskoblingen

SVINGELPORT - SIMON SPIES PLADS

Pladsens nuværende opbygning med trapper gør pladsen særlig i bykernen og god til arrangementer med optræden. Pladsens brug kan styrkes ved at omdanne den lukkede toiletbygning til et udkækningssted og lave en siddeplint / scene på taget eventuel med en glastag som overdækning.

Der er et behov for at skabe sammenhæng til Stengade, særligt visuelt, hvilket kan opnåes ved oprydning af inventar, herunder at fjerne blomsterkummer samt reklameskilt. Derudover skabes sammenhæng og tryghed ved hjælp af ny belysning fra høje master placeret fra Stürups Plads og helt ned til overgangen ved Jernbanevej, som ikke må fremstå som barriere, og derfor kræver en udligning af støttemuren med rampe og trappe.

Simon Spies Plads ligger som en af bykernes ankomstrum, og dette bør understreges ved at videreføre trærækken fra Kongevejen ind i området. Ankomsten markeres desuden af områdets nye belægning.

Det foreslås at ændre gaderne på begge sider af pladsen til gågader og fjerne de eksisterende P-pladser for at skabe ro og bedre sammenhæng med Stengade. Som tidligere beskrevet under afsnittet trafikale ændringer sænkes Jernbanevej hvis det er muligt - så Svingelports forlængelse bliver mere synlig på tværs af den nuværende niveauforskel i Jernbanevej. Tilgængeligheden øges med en ny fodgængerovergang og niveauforskellen optages af en trappe eller rampe ud mod Svingelport for at skabe niveau og sammenhæng. Denne løsning udføres som en del af belægningsudskiftning i gaderne.

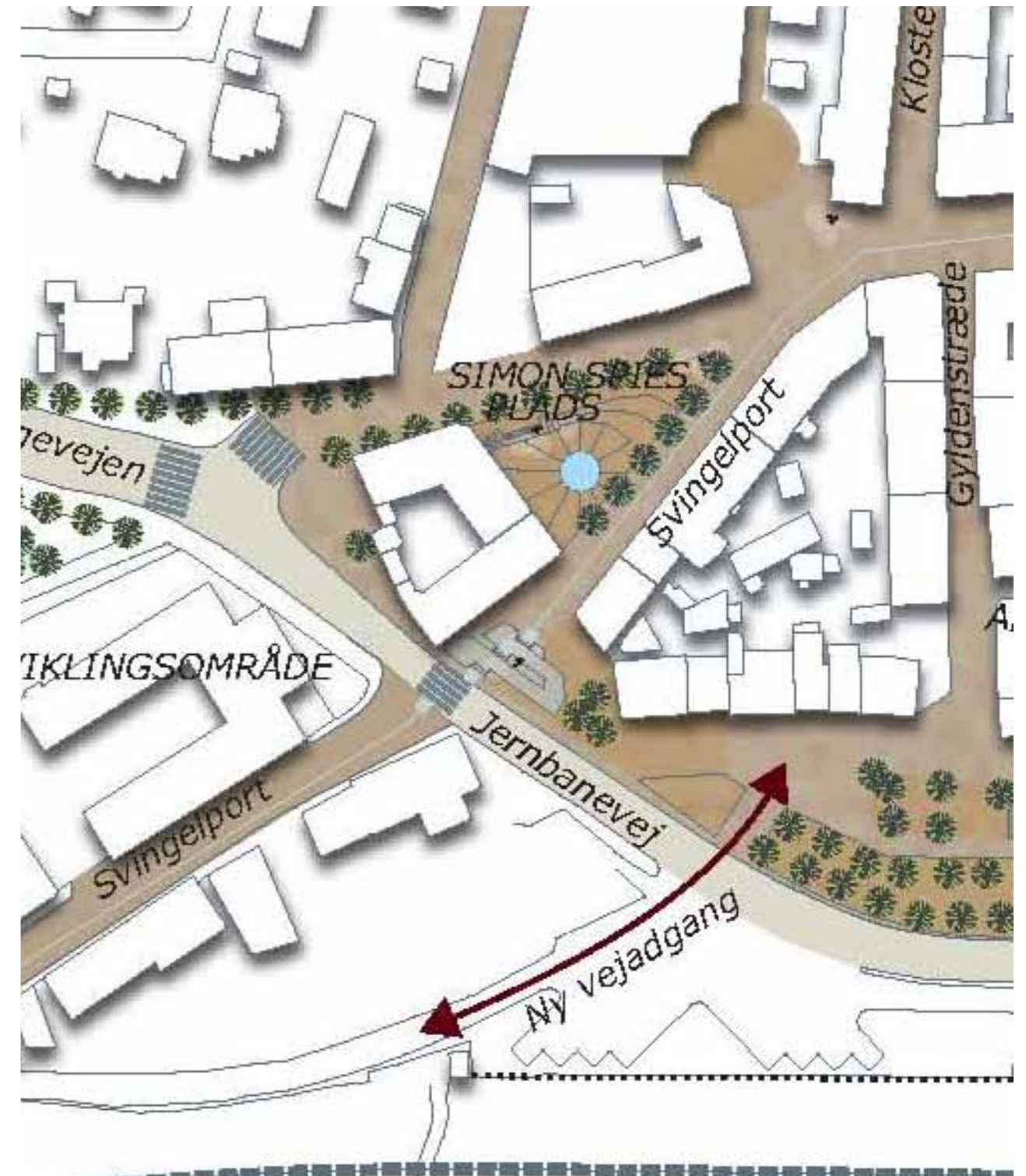
Cykelparkering foreslås placeret i flere spredte mindre stativer så man undgår de store arealer med holdende cykler på Stürups Plads

Prioriteret liste over tiltag, økonomisk overslag ca. 2 mil. kr:

- Toiletbygning udlejes og ombygges til udeservering - finansieres af kommende bruger
- 4 lysmaster skaber spotlights og giver sammenhæng til området fra Stürup Plads til overgangen ved Jernbanevej: 100.000 kr
- Uplights i trærækken understreger forlængelsen af fodgængerovergangen: 90.000 kr
- Ny træække med 6 træer langs Stengade: 180.000 kr
- Snæver gyde langs facade åbnes op, den ene toilettrappe og indgang nedlægges: 100.000 kr
- Der skabes 20 m² siddeplint og 10 m² glastag oven på den eksisterende toiletbygning: 100.000 kr
- 500 m² eksisterende gågadepladser på pladsen udskiftes til store nordiske flækker: 1.425.000 kr

Yderligere tiltag i området omkring pladsen:

- Ny belægning i gaderne langs pladsen er del af etape 3 for Stengade: 15 - 21 mil. kr
- Ny belægning i etape 4A på del af Kongevejen og Svingelport inklusive krydsning af Jernbanegade med trappe /ramme og fodgængerovergang: 6 - 9 mil. kr
- Jernbanevej sænkes, og tilgængeligheden øges på tværs
- Vejkryds Kongevejen / Stengade reduceres uden højresvingsbane og lysregulering
- Ny vejforbindelse mellem bykernen og udviklingsområdet etableres syd herfor

Plandiagram Svingelport/ Simon Spies Plads

Eksisterende Simon Spies Plads

Ny Simon Spies Plads

STATIONSKOBLINGEN

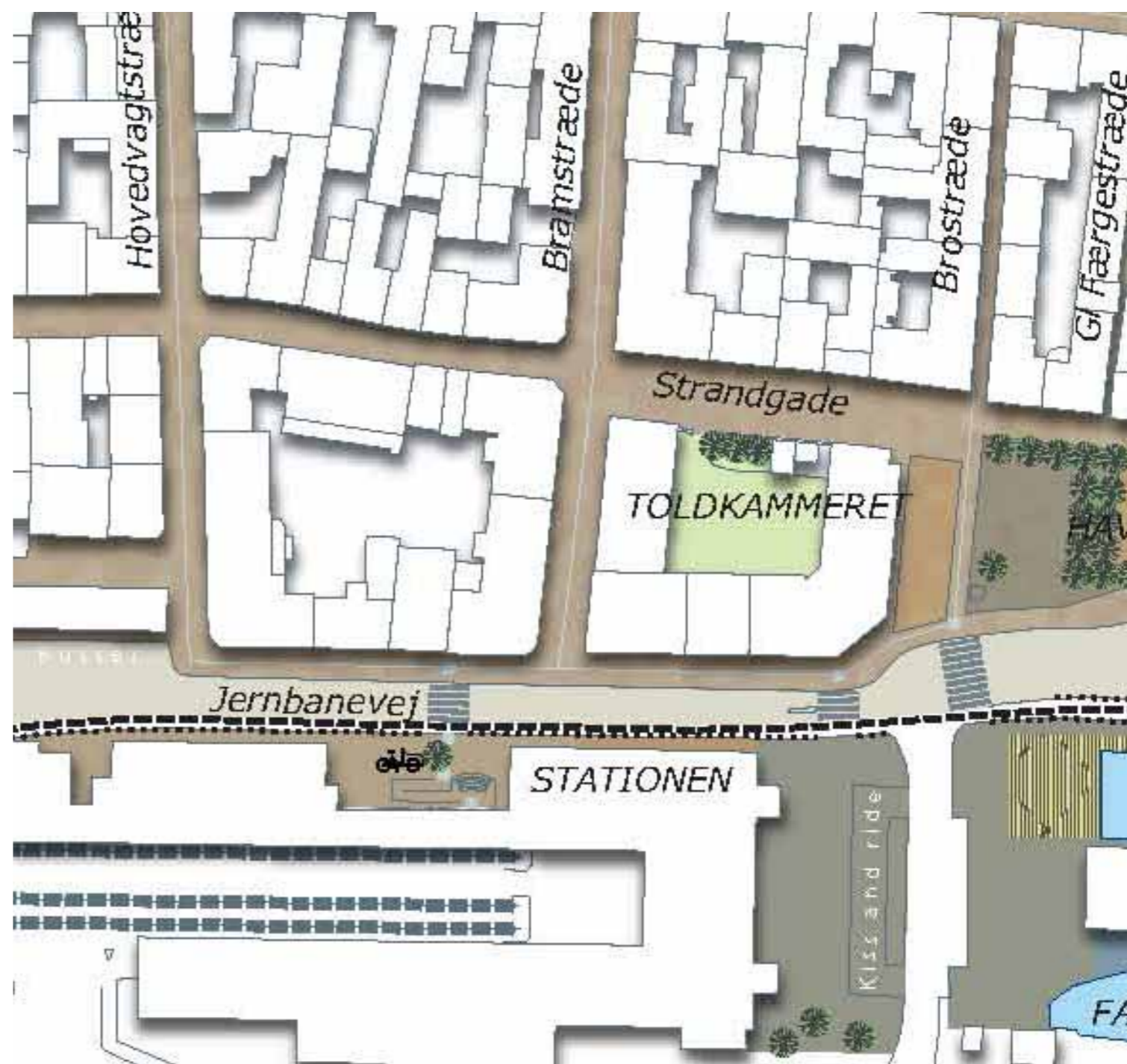
Gågaderne og belægningen i Hovedvagtstræde samt Bramstræde trækkes med ud i Jernbanevej, som nedbygges til et smalt kørerum uden parkeringspladser på dette sted for at byde borgere og besøgende velkommen til byernes gågader som allerede bliver synligt fra stationstrappen.

Prioriteret liste over tiltag, økonomisk overslag ca. 12 - 17 mil. kr:

- Fodgængerfelt flyttes og placeres ud for ankomstrampen, værn tilpasses: 50.000 kr.
- Ny belægning på tilgængelig rampe til stationen, 20 m² chaussésten udskiftes til nordiske flækker: 52.000 kr.
- Ombygning af Jernbanevej og ny belægning på fortov og de tilstødende gågader er del af etape 1A for Stengade: 12 - 17 mil. kr

Yderligere tiltag i området:

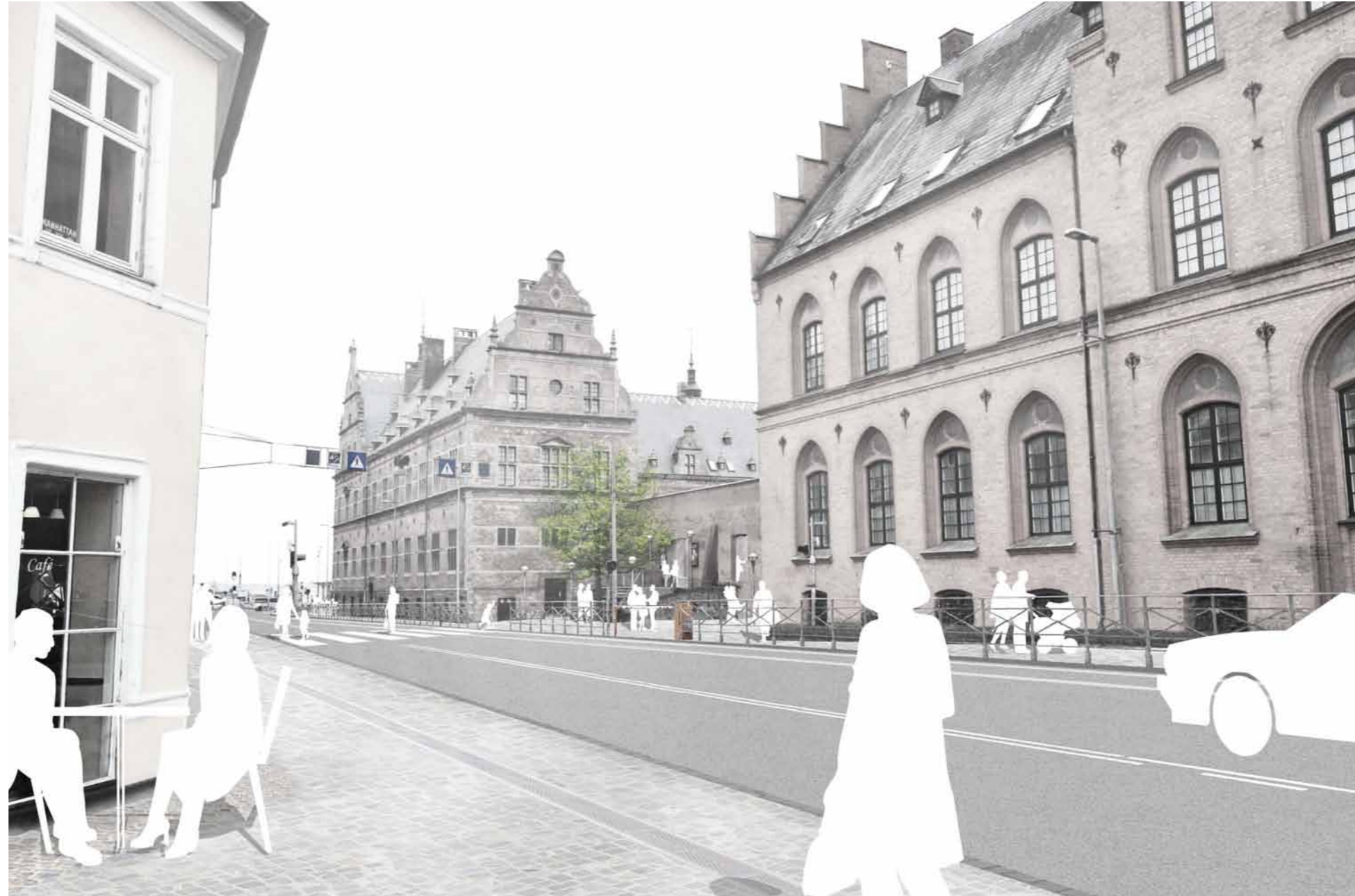
- Tilpasning af signalanlæg
- Cykelparkering ved ankomstrampen forbeholdes ladcycler - projekt under udarbejdelse
- Ulovligt parkerede cykler fjernes fra det smalle sydlige fortov langs stationsbygningen
- Kiss & ride flyttes til Stationspladsen og busterminalen
- Der skabes transperens, visuel kontakt og tryghed mellem perroner og bykerne ved at lave yderligere huller i stationsmuren

Plandiagram Stationskoblingen

Eksisterende kobling ved stationen

Ny Stationskobling

WIIBROE PLADS

Pladsen er Helsingør bykernes udsigtsplads og med sin placering på forbindelsen imellem stationen og Kulturhavnen er den godt eksponeret for potentielle brugere. Pladsen bliver særligt brugt til ophold og indtagelse af medbragt mad, men er med sin placering også vindomsust. Pladsen fremstår i dag med mange hårde flader og tung i udtrykket.

Pladsen knyttes bedre sammen med Stengade med forlængelsen af gågaden og den nye belægning helt hen til pladsen. Forbindelsen understreges ved at videreføre ledelinje eller vandrede forbi pladsen ud til Havnegade.

Der foreslåes en simpel og grøn strategi for pladsen som kan give læ og skabe flere intime siddekroge som supplement til lavendelhaverne som fungerer godt som opholdsrum i dag. Med de nye begrønnede arealer kommer støttemure og belægning til at virke mindre dominerende og grå.

Prioriteret liste over tiltag, økonomisk overslag ca 1,2 mil. kr:

- Pladsen nedre del afgrænses mod Havnegade af 100 m² brede hække, som skaber læ til området: 280.000 kr.
- Der plantes 8 opstammede træer i pladsens hjørne omkring det eksisterende springvand: : 240.000 kr
- Træerne suppleres af 100 m² lave hække og blomsternde beplantning 130.000 kr
- 4 nye bænke giver mulighed for ophold: 60.000 kr
- 200 m² eksisterende gågadefliser udskiftes til chaussésten: 520.000 kr.

Yderligere tiltag i området omkring pladsen:

- Ny belægning i Stengade og Sophie Brahes Gade langs pladsen er del af etape 2: 15 - 21 mil. kr
- Pavilion søges udlejet

Plandiagram Wiibroe Plads

Eksisterende Wiibroe Plads

Ny Wiibroe Plads

HESTEMØLLESTRÆDE

Hestemøllestræde er en af bykernens vigtige forbindelser, da det er koblingen imellem kulturhavnen og bykernen. Det er derfor vigtigt at området omkring Hestemøllestræde åbnes op. Det gøres ved at ændre Hestemøllestræde til gågade og lave nye belægninger, tynde ud i bevoksningen og etablere belysning i området: Som led i et allerede udarbejdet skitseforslag til Klosterhaven foreslås desuden at fjerne rækværk og hegn og erstatte det med et lavt åbent hegn som vil åbne op for udsigten omkring hjørnet. Der er både overgange til Kulturhaven for enden af Hestemøllestræde samt en fuld tilgængelig overgang ved busslusen og Kulturværftet.

Prioriteret liste over tiltag, økonomisk overslag ca. 380.000 kr:

- 9 nye gadelamper oplyser Hestemøllestrædes fulde længde: 225.000 kr
- Der etableres 8 uplights ved klosterets facade: 80.000 kr
- 5 uplights placeres i træer i klosterhaven: 75.000 kr

Yderligere tiltag i området:

- Ny belægning i Hestemøllestræde og Kirkestræde er del af etape 1: 4 - 6 mil. kr
- Udtydning i bevoksningen mod klosteret, hæk og hegn erstattes med transparent hegn - allerede budgetteret

Visualisering fra skitseforslag som viser hæk og planteværk erstattet med transparent hegn

Plandiagram Hestemøllestræde

Eksisterende Hestemøllestræde

Ny Hestemøllestræde

AXELTORV

Axeltorv bør være åbent og fleksibelt, men det kan indtages til midlertidige aktiviteter som ikke kræver permanent inventar som pavilloner som fastlåser bestemte aktiviteter i det fine byrum. Pavillonerne bør derfor fjernes. Axeltorv er allerede i dag et velproportioneret byrum med smukke belægninger, træer og omgivende huse. Økonomiudvalget har fremlagt en række idéer til skiftende aktiviteter:

- Stadelpladser, loppemarked
- Julemarked, juletræer
- Skøjtebane
- Scene

De permanente bylivsaktiviteter bør fokuseres på kanten omkring torvet, og aktivere husenes stuetager med udeservering, liv og ejerskab! Det kommercielle ophold med udeservering fra de omgivende huse er især oplagt langs facaderne på solsiderne. For at skabe opholdsmuligheder for alle skal der også være plads til det ikke-kommercielle ophold som kan understøttes med flere bænke under træerne.

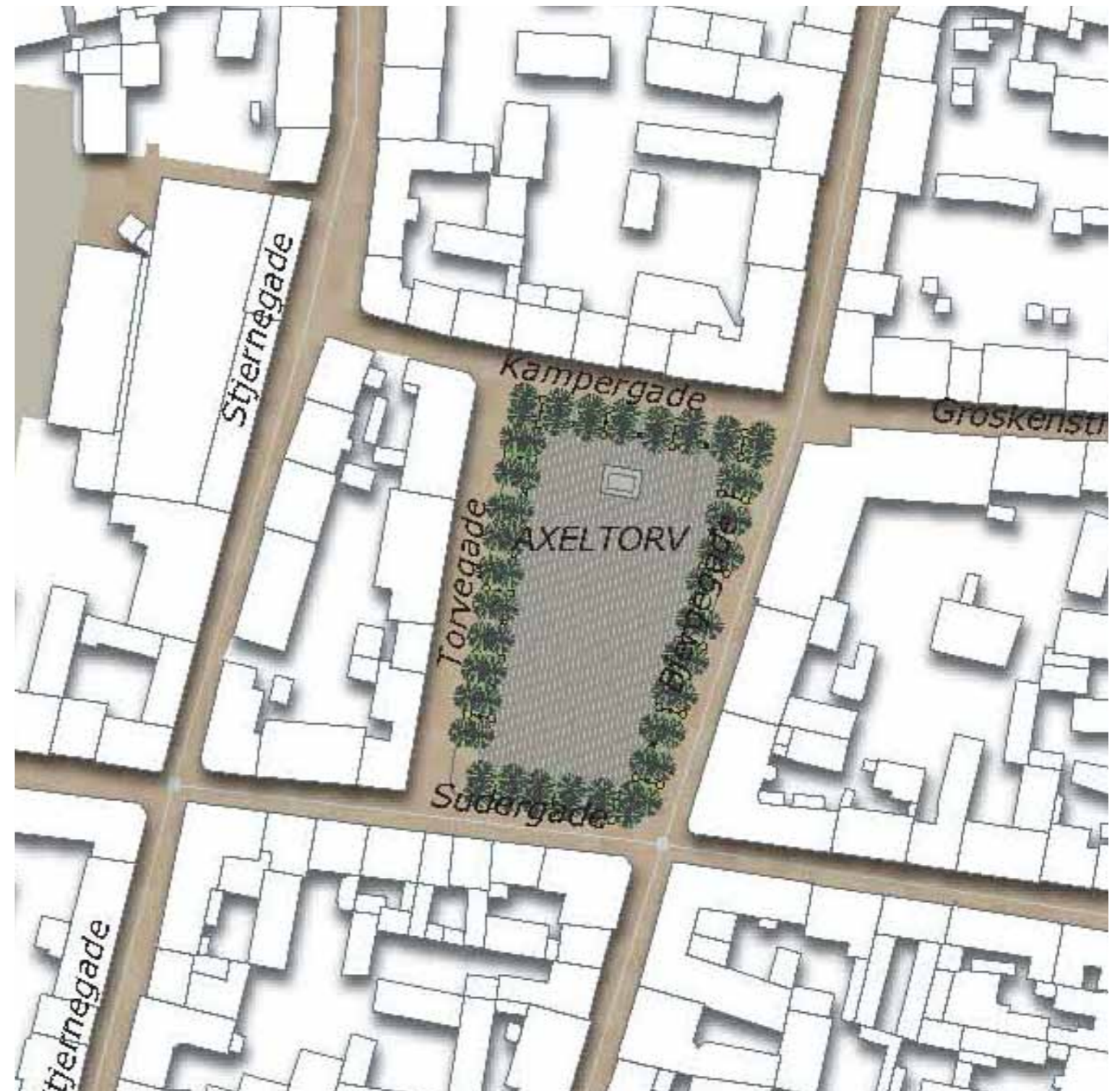
Et nyt permanent tiltag kan være en supplerende effektbelysning i træerækken, eventuelt monteret på træerne. Ved at øge belysningen her udjævnes noget af lysforskellen i de mørke timer mellem de lysende butiksfacader og den relativt mørke del af pladsens indre. Effektbelysningen kan være indstillelig så den kan tilpasses skiftende formål og eksempelvis ændre karakter fra hyggelig, gylden julebelysning til markant, farvet festivalbelysning ved særlige arrangementer.

Prioriteret liste over tiltag, økonomisk overslag ca 700.000 kr:

- Effektbelysning monteret i 33 træer: 500.000 kr
- 10 nye bænke: 150.000 kr

Yderligere tiltag i området:

- Ny belægning i Kampergade, Bjerggade, Sudergade og Torvegade langs pladsen er del af etape 6: 8 - 12 mil. kr

Plandiagram Axeltorv

Eksisterende Axelstov

Nyt Axelstov

5.0

ETAPEPLAN & BUDGET

ETAPEPLAN & BUDGET

Etapeplanen viser et forslag til i hvilken rækkefølge alle gadebelægninger gradvist kan udskiftes. Etaperne størrelse er baseret på et skøn af hvor stort et område det er praktisk muligt at anlægge ad gangen. Der er ikke årstal på etaperne da det ikke er givet på nuværende tidspunkt i hvilken takt der kan findes finansiering til anlægsarbejderne. Det kan i høj grad afhænge af behovet for at udføre klimatilpasning eller andre ledningsarbejder.

Etaperne er prioriteret efter følgende hensyn:

1. Byrumsforbindelser som er vigtig for fodgængernetværket
2. Klimatilpasning i vandoplande med udløb til havnen
3. Kritiske belægninger som kræver udskiftning
4. Samlede vejstrækninger med færrest mulige etapegrænser
5. Afsluttede områder så hele dele af bykerne færdiggøres

ØKONOMI

Der er i overigten for økonomien vist priser for løsning i to kvaliteteter. Kvalitet 1 er prisen for en nordisk blanding af granit som er beskrevet som hovedforslaget. Kvalitet 2 er for udenlandsk granit hvor man vælger granit fra flere brud og selv foretager en blanding for at opnå en variation som mimer den nordiske blanding. Det kan være Europæisk eller oversøisk granit, dog altid fra certificerede og godkendte leverandører.

Kvadratmeterpriserne på løsningerne inklusive håndværkerudgifter og 25% uforudseelige udgifter er:

		forsynings-selskabs anslåede andel:
Standardprofil:	kvalitet 1: 3.687,-	- 1.160,-
	kvalitet 2: 2.571,-	- 1.160,-

Stengade profil:	kvalitet 1: 3.955,-	- 1.759,-
	kvalitet 2: 2.818,-	- 1.759,-

Fordeling af finansieringen mellem kommune og forsynings-selskab er som sagt ikke forhandlet på plads. På basis af erfaringer fra andre kommuner er der her anvendt en pragmatisk fordeling af udgifterne hvor bærelag og ledninger finansieres af forsynings-selskabet mens belægninger finansieres af kommunen.

Bemærk at økonomioverslaget kun omfatter belægningsentreprisen og ikke de underliggende ledningsarbejder som påhviler ledningsejeren.

Det er i projektet undersøgt om andre materialer kunne bruges. Eksempelvis er betonfliser blevet vurderet. Prisen på en betonbelægning i en holdbar kvalitet ligger tæt på granit i kvalitet 2. I forhold til granit er betonflisen ikke er så holdbar og dyrere i drift og afskrivning. Da den samtidig ikke lever op til det udtryk og den kvalitet som granitten giver er beton ikke medtaget som forslag.

Den anbefalede løsninger er derfor en gennemgående granitbelægning i flækker med vandrenden som et gennemgående, historisk og genkendeligt element i gadebilledet. Det er en belægning med en moderne udformning som passer ind i et historisk miljø. En smuk granitbelægning, som patinerer flot, og som har et spil i de nordiske granitfarver som passer til den varierede materiale- og farvesammensætning i bykernens historiske facaders.

Etape	M ²	Kvalitet 1 Anbefalet	Kvalitet 2
1	1640	6.139.560,-	4.468.140,-
1A	4390	16.983.650,-	12.035.100,-
2	5490	20.702.590,-	14.539.630,-
3	5460	21.328.980,-	15.141.750,-
4	5370	20.943.550,-	14.860.960,-
4A	2350	9.074.490,-	6.419.760,-
5	3250	11.982.750,-	8.355.750,-
5A	5180	18.223.940,-	13.425.140,-
5B	2160	7.963.920,-	5.553.360,-
6	2990	11.517.250,-	8.141.770,-
6A	3470	12.793.890,-	8.921.370,-
7	6100	22.490.700,-	15.683.100,-

47.850

180.145.270,-

127.545.830,-

Forsyning Helsingør Vand A/S og Spildevand A/S

LIS Rapport

April 2016

Vandproduktion, m3	ÅTD april 2016				Året 2016			ÅTD april 2015
	Realiseret	Budget	Afvigelse	Realiseret af års-	Forventet	Budget	Afvigelse	Realiseret
Udpumpet vandmængde	995.547	1.008.232	-12.685	33%	N/A	3.024.696	-3.024.696	948.624

FORSYNING HELSINGØR SPILDEVAND MS

Renset spildevand, m3	ÅTD april 2016				Året 2016			ÅTD april 2015
	Realiseret	Budget	Afvigelse	Realiseret af års-budget i %	Forventet	Budget	Afvigelse	Realiseret
Renset spildevand, m3	2.565.113	N/A	2.565.113	N/A	N/A	N/A	N/A	2.596.222

Øvrige forhold	ÅTD april 2016				Året 2016			ÅTD april 2015
	Realiseret	Budget	Afvigelse	Realiseret af års-budget i %	Forventet	Budget	Afvigelse	Realiseret
Overskridelser af udledningstilladelser	8	N/A	8	N/A	N/A	N/A	N/A	5
Vagtudkald	86	N/A	86	N/A	N/A	N/A	N/A	73
Elproduktion, kWh	206.061	N/A	206.061	N/A	N/A	N/A	N/A	34.488
Elforbrug, kWh	854.101	N/A	854.101	N/A	N/A	N/A	N/A	828.545

Bestyrelsesmøde onsdag den 22. juni 2016

Der blev afholdt bestyrelsesmøde i følgende selskaber:

- Forsyning Helsingør Vand A/S
- Forsyning Helsingør Spildevand A/S

med følgende dagsorden:

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Formanden orienterer
3. Direktionen orienterer

Punkter til beslutning:

4. Arkitektkonkurrence Snekkersten Vandværk – Vand A/S
5. Licitationsresultat Hellebæk Vandværk – Vand A/S
6. Anlægsplan – Vand A/S og Spildevand A/S
7. Sct. Georgsvej - Spildevand A/S

Punkter til orientering

Drifts- og Myndighedsforhold

8. Investeringsplan for Helsingør Bykerne
9. Ny strategi for Danva – Vand A/S og Spildevand A/S
10. Prisloft 2017 – Vand A/S og Spildevand A/S

Regulering, rammevilkår & økonomi

11. LIS, april 2016 – Vand A/S og Spildevand A/S

Styringsmæssige relationer

12. Beslutning om fravigelse af tavshedspligten
13. Kommunikation
14. Mødeplan 2016

15. Eventuelt

Per Tærsebøl

Gitte Kondrup

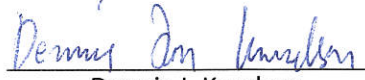
Ib Kirkegaard

Peter Poulsen

Jan Dam Christensen

Dennis J. Knudsen

Christian H. Hansen

Jens Erik Jacobsen

Bjørn Andersen

Steffen Agger